

Lietuvai nepalanki rezoliucija sulaukė palaikymo JAV Kongrese

XXI amžiuje tebevykstantis kapinių niekinimas įžeidžia tarptautinę bendruomenę.

Vilnius, kovo 4 d. (Lietuviams.com) – JAV kongreso Užsienio reikalų komitetas pritarė rezoliucijai, smerkiančiai daugiabučio statybas Vilniuje, kur galėjo buvusių Šnipiškių žydų kapinių riba. Lietuva deda daug diplomatinį ir politinių pastangų,

kad ši rezoliucija nebūtų priimta.

Rezoliucijos projektą praėjusių metų pabaigoje užregistravo Kongreso nariai Michael Ferguson ir Joseph Crowley. Dokumente teigiama, kad Kongresas yra sukrėstas pranešimų apie „istorinių žydų kapinių teritori-

joje Šnipiškėse tebevykstančias statybas“. Anot projekto, Lietuvos ir pasaulio ekspertai yra įsitikinę, kad į šią teritoriją tikrai patenka buvusios kapinės. „XXI amžiuje tebevykstantis kapinių niekinimas įžeidžia tarptautinę žydų bendruomenę ir Amerikos žmones“, – teigiama dokumente.

Lietuvos Vyriausybė kaltinama pažeidusi 2002 m. spalio 15 d. sudarytą dvišalę sutartį, kuria yra įsipareigojusi išsaugoti visų tautinių, religinių ir etninių grupių, tarp jų – Antrojo pasaulinio karo genocido aukų, – kultūrinį paveldą. Šia rezoliucija Kongresas turėtų išreikšti Amerikos žmonių tikėjimą, kad žydų kapai nebus toliau niekinami. Priešingu atveju Lietuva rizikuoja susigadinti santykius su JAV ir pasaulio šalių bendruomene.

Pasak Seimo Užsienio reikalų komiteto nario Emanuelio Zingerio, komitetui pritarus rezoliucijai dėl jos dar turės balsuoti Atstovų rūmai. Be to, jo žiniomis, **Nukelta į 6 psl.**

Lenkijoje bus įamžintas istorinis skrydis per Atlantą

Vilnius, kovo 3 d. (ELTA) – Minint Stepono Dariaus ir Stasio Girėno istorinio skrydžio per Atlantą 75-ąsias metines Lenkijos Mysłiborz miesto skvere bus pastatytas paminclinis ženklas. Ten taip pat bus surengtas Lietuvos ir Lenkijos dailininkų pleneras, kurio metu menininkai taps paveikslus, įamžinančius drąsų Lietuvos lakūnų skrydį.

Ruošiantis S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio per Atlantą 75-mečiui, numatoma atnaujinti Lietuvos karo muziejaus ekspoziciją, skirtą istoriniam skrydžiui, organizuoti nemokamas ekskursijas mokiniams, rengti sporto varžybas bei aviacijos šventes, pagerbti Lietuvos aviacijos veteranus. Įdomią programą, skatinančią jaunimą domėtis aviacijos sportu, parengė Lietuvos aeroklubas ir Lietuvos sklandymo sporto federacija.

1933 m. liepos 15 d. S. Darius ir S. Girėnas lėktuvu „Lituanica“ iš New York išskrido į Kauną. Perskridęs Atlanto vandenyną, naktį iš liepos 16 į 17 d. Soldin (tuomet Vokietija, dabar Mysłiborz, Lenkija) miške dėl neišaiškintų priežasčių lėktuvą sudužo, lakūnai žuvo. Avarijos priežastis neaiški. Oficialiai buvo pranešta, kad lėktuvą sudužo dėl audros ar sugedus varikliui. S. Darius ir S. Girėnas įveikė Atlantą per 37 val. 11 min., iki nelaimės vietos nuskridę 6,411 kilometrų.

Gali būti uždrausta alkoholio reklama

Vilnius, kovo 4 d. (Balsas.lt) – Po kelerių metų alkoholio reklama gali būti uždrausta daugelyje masinio informavimo priemonių, o kol kas siūloma leisti silpnų alkoholinių gėrimų ir jų gamintojų prekinių ženklų reklamą.

„Darbo grupėje linkstama prie to, kad prekinių ženklų reklama turi

būti leidžiama, o po pereinamojo laikotarpio alkoholio reklama būtų uždrausta“, – sakė Seimo valdybos sudarytos darbo grupės, turinčios nagrinėti silpno alkoholio reklamos rodymo pataisas ir teikti naujus pasiūlymus, vadovas Virginijus Domarkas. Pasak jo, alkoholio reklamos draudimas galėtų turėti įtakos dau-

geliui visuomenės informavimo priemonių ir kitiems informacijos sklaidos būdams.

Alkoholiniais gėrimais prekiaujančių įmonių susivienijimas siūlo nuo 2013 m. uždrausti bet kokią alkoholio reklamą ne tik radijuje ir televizijoje, bet visose masinėse informavimo priemonėse.

Šiame numeryje:

- Skautybės kelias. „Erelio“ ženkle programa „Lituanicos“ tunte (p. 2)
- Lietuva — „drąsi“ mokslo provincija be ateities (p. 3, 8)
- Užrašai iš provincijos (p.3)
- E. Aleksandravičius: Gal reikia emigruoti... kad grįžtum (p. 4, 9)
- Laiškai, nuomonės, komentarai (p. 5)
- Kuo alsavo, alsuoja, alsuos... (p. 5, 8)
- Balkanų ir Kosovo istorija (3) (p. 9)
- Metinis JC susirinkimas (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2.27 LT
1 EUR — 3.45 LT

Studentai prie Vyriausybės „laidojo“ universitetus

Lietuvos studentų atstovybių sąjungos (LSAS) prezidentė Indrė Vareikytė.

Gedimino Bartuškos (ELTA) nuotr.

Vilnius, kovo 4 d. (ELTA) – Pertvarkos aukštojo mokslo sistemoje pasigendantys studentai prie Vyriausybės surengė protesto akciją, per kurią su vainikais rankose simboliškai „laidojo“ šalies universitetus. Jaunuolių pasipiktinimą sukėlė Vyriausybės pasitarime priimtas sprendimas, kad universitetų rektorius ir toliau rinks Senatas, o ne iš sociali-

nių partnerių sudarytos tarybos. Protesto akcijos metu studentai prie įėjimo į Vyriausybės rūmus išdėliojo vainikus ir, sugiedoję giesmę, išsiskirstė.

Pasak Lietuvos studentų atstovybių sąjungos (LSAS) prezidentės Indrės Vareikytės, protesto akcija buvo siekiama priminti Vyriausybei, kad akademinę bendruomenę sudaro ne vien rektoriai, bet ir studentai, kurių nuomonės nebuvo atsiklausta. LSAS prezidentės teigimu visose išsivysčiusiose valstybėse rektorius renka iš socialinių partnerių sudarytos tarybos, jos prižiūri, ar rektorius dirba gerai. I. Vareikytė atkreipė dėmesį, kad tokia tvarka planuojant reformą buvo numatyta ir Lietuvoje, bet dėl rektorių, institutų vadovų ir pramonininkų spaudimo dėl rektoriaus rinkimų klausimo įstrigęs Mokslo ir studijų įstatymo svarstymas vėl pajudėjo „klano“ naudai.

Per Vyriausybės pasitarimą buvo nuspręsta, kad universitetų tarybos bus, bet pusę jos narių siūlys universitetų Senatai.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 03-04-08

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry
8830 Magnolia Court
Orland Park, IL 60462

El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

„ERELIO” ŽENKLO PROGRAMA ČIKAGOS „LITUANICOS” TUNTE

s. v. vs fil. ANTANAS
PAUŽUOLIS, „senelis”

Daug metų dirbant „Lituanicos” tunte ir sekant skautišką spaudą, neteko pastebėti žinutės, kad šalia lietuviškosios skautiškos programos tuntuose būtų einama amerikiečių skautų „Erelio” ženklų programa. Gal buvo vengiama įsijungti į šią programą, galvojant, kad sumažės lietuviškumo auklėjimas? Nepaisant dėmų pastangų, teko nusivilti.

Gyvenant krašte, kur augantis jaunimas kiekvieną dieną susiduria su gyvenamo krašto papročiais, jaunimu ir jų siekiais, neįmanoma išvengti nuklydimų nuo lietuviško kamieno. Mūsų jaunimas augo lietuviškoje šeimoje, lankė lituanistines mokyklas, šoko, dainavo lietuviškai, buvo įsijungę į lietuviškas jaunimo organizacijas, bet išėję į gyvenimą atitolo nuo tėvų siekio.

Gal kam nors kils klausimas, kodėl tuntininkas nori įvesti Amerikos skautų programos dalį – „Erelio” ženklą, šalia lietuviškosios, kuri iš esmės nesiskiria nuo bendrosios skautiškos veiklos.

Svarbiausia priežastis yra ta, kad norima jaunuolyje suformuoti gerą vadovą, galintį vadovauti kitiems. Būti skautiškos ideologijos tęsėju, tarnaujant Dievui, Tėvynei ir nepamirštant savo Artimo. Šis „Erelio” žymuo amerikiečių visuomenėje yra labai vertinamas, nes jis rodo, kad

asmuo jaunystėje neleido veltui laiko ir ruošėsi gyvenimui. Ieškant darbo, asmeniui jis bus labai naudingas.

Jaunuolis išėjęs tik lietuvišką skautišką programą, gyvenamo krašto visuomenės nebus įvertintas, nes jo nepažįsta. Ir vėl kyla klausimas: su koku lietuvių skautų žymeniu lyginti „Erelio” žymenį? Jis yra lygus prityrusiam skautų Vyčių ženklui.

„Skautų vyčių vadove”, redaguo-tą dr. Romo Povilaičio ir jo talkinin-kų, 1968 metais apie „Prityrusio skau-tų vyčių” pasiruošimą rašoma taip:

„Prityrusio vyčio laipsnio siekti turėtų ryžtis tik tas vytis, kuris, neskubėdamas padaręs visai rimtą ir sau atvirą sąžinės nagrinėjimą, gali sau pasakyti, kad skautiškos ideologi-jos gyvenimo būdas pilnai atitinka jo įsitikinimą, kaip geriausias gyvenimo būdas, kad iš tos kylančios pareigos pavojus ir nepatogumas, jis skaito esant prasmingus, priimtinus ir ver-tus siekiamų tikslų, kad kiek jis gali numatyti, jo dvasios ir kūno jėgų, bus pakankamas pasiimtai naštai pa-kelti.”

Kaip matome tik iš šių kelių sakinių, pasiekti prityrusio skauto vyčio laipsnio nėra lengva, jei ši pro-grama bus einama pagal vyčių vadovėlio nubrėžtas gaires. Turime tik keletą tokių vyčių. Šie vyčiai yra lygiai taip pat gerai pasiruošę, kaip amerikiečių „Erelio” laipsnio skau-tai. Amerikiečių skautų spaudoje yra

rašoma, kad iš 3 milijonų narių tik 3 procentai yra buvę skautais ir pa-siekę „Erelio” laipsnį.

Keliolika Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentų, senatorių, Kongreso narių ir vyriausių teisėjų yra buvę skautais ir pasiekę „Erelio” laipsnį.

Jaunas skautas, norintis pasiekti „Erelio” laipsnį, turi išeiti nustatytą programą, kur didžiausias dėmesys yra kreipiamas skilties, draugovės vadovavimą; įsigyti bent 21 specia-lybes, mokantis iš tam tikslui pa-ruoštos literatūros. Būti giliai susi-pažinusiam su skautų ideologija ir ją įgyvendinti savo kasdieniniame gyve-nime. Pabaigoje turi suorganizuoti karitatyvinį darbą, pasiieškant rei-kalingų padėjėjų. Skautas turi turėti gerą vadovavimo supratimą ir mo-kėjimą susigyventi su jį supančia vi-suomene. Skautų ideologijos pagrinda-iniai stulpai: Dievui, Tėvynei ir Artimui, turi būti suprasti ir įaugę į jo gyvenimo būdą.

Kaip matome iš trumpo aprašy-mo, norint pasiekti „Prityrusio skau-to vyčio” ir „Erelio” žymenis nėra lengva. Tam reikia įdėti daug pas-tangų, išmokti vadovauti skautams lyg žmonijai.

...

„Lituanicos” tuntininko įvesta ir jo prižiūrima, amerikietiška/lietuviš-ka skautiška programa naudojasi keliolika skautų. Du skautai pabaigė šią programą ir pasiekė „Erelio” žymenį. Tai skautai: skautas vytis, vyresnis skiltininkas, Ažuolo vadovų mokyklos kursantas Albinas Liubinskas ir skautas vytis, vyresnis skil-tininkas, Ažuolo vadovų mokyklos kursantas Antanas Paužuolis.

Iškilmingas šių žymenų įteiki-mas įvyko š. m. vasario 2 d., 1:30 v. p. Pasaulio lietuvių centre, Lietuvių fondo salėje.

Šiems skautams, pasiryžusiems gyventi visą gyvenimą, vadovaujantis skautų ideologija, žymenys buvo įteikti dalyvaujant gausiam būriui svečių. Programa pradėta įnešant Amerikos ir Lietuvos vėliavas, su-giedant šių valstybių himnus ir kun. s. v. vs fil. Antanui Saulaičiui su-kalbėjus palaiminimo maldą. Įteiki-mo programai vadovavo s. v. vs fil. Donatas Ramanauskas, s. v. vs Ed-vardas Leipus, talkino kun. s.v.vs fil. Antanas Saulaitis, Lea Pupillo (ame-rikiečių skautų atstovė), Terrence Petry Sr., dirbantis su „Lituanicos” ir „Aušros vartų/Kernavės” tuntais, nes sūnus ir duktė priklauso šioms tuntams. Įspūdingai buvo atlikta skautų įstatų priminimo programa, uždegant tris žvakes, simbolizuo-jančias skautų šūkį, „Dievui, Tėvynei ir Artimui”, o vėliau buvo uždegtos žvakės kiekvienam skautų įstatui, perskaičius įstato reikšmę ir su šiuo įstatu išsipareigojimo pareigą.

Po „Erelio” ženklų įteikimo Albi-nas Liubinskas ir Antanas Paužuolis buvo pasveikinti tėvų, senelių, Pre-zidento George W. Bush, poros sena-torių ir Kongreso narių. Šie broliai buvo pasveikinti „Aušros vartų/Ker-navės” ir „Nerijos” tuntų atstovių. Prie šios programos suorganizavimo labai daug prisidėjo Carrie Paužuolienė, o Loreta Liubinskienė – prie pasisvečiavimo „Bočių menėje” pa-ruošimo pasibaigus iškilmėms.

Iškilmės buvo užbaigtos kun. s.v. v.s. fil. Antano Saulaičiui pasakius palaiminimo maldą ir visiems daly-viams sugiedojus skautų tradicinę giesmę, „Ateina naktis”. Reikia ti-kėtis, kad ateityje bus daugiau skau-tų, pasiruošusių šiam žymeniui.

DEVINTOJI TAUTINĖ SKAUTŲ STOVYKLA

įvyks 2008 m.,
rugpjūčio 9–19
dienomis,
Camp Monotoc,
netoli Cleveland
miestelio,
Ohio valstijoje.

Daugiau informacijos
rasite tinklalapyje:
www.skautai.net

LS Fondas remia
Skautiją, o mes –
LIETUVIŠKOSIOS
SKAUTYBĖS
FONDĄ

DRAUGAS (USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to
Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00
Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –
Aldona Žemaitytė

aldaze@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasiilkti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

LIETUVA – „DRAŠI” MOKSLO PROVINCIA BE ATEITIES

TADAS VARPUČINSKAS

„Ateities imperijos yra proto imperijos”, – teigė W. Churchill. Globalus, greitai kintantis XXI a. kelia vis daugiau ekonominių iššūkių ne tik mažoms valstybėms, bet ir ištisiems regionams. J. Enriquez, gyvybės mokslų projektų vadovas Harvard, knygoje „Kai ateitis užvaldo mus” statistika ir kitais rimtais argumentais įrodinėja, jog šiame šimtmetyje vyraus genomika, biotechnologijos bei robotika. Siūloma 2001 m. vasario 12 dieną laikyti tašku, padalijusiu epochas į dvi dalis: epochą prieš sukuriant žmogaus genų žemėlapi ir postgeninę erą. Kadangi pagrindinis ekonomikos klestėjimo variklis bus technologijos, mokslinis raštingumas, šalys, kurios lavina savo gyventojus ar persivilioja geriausius protus iš kitų kraštų, gali suklestėti. Tos, kurios beviltiškai atsilieka, gali ir nebeišklikti. Mat mokslas būtinas ne mokslininkams, o valstybei. Ką šioje kryžkelėje pasirinktų Lietuva: toliau skurdins mokslą ir paliks po savęs nuostabius griuvėsius ar investuos į savo piliečius bei mokslo naujoves?

Ar mes norime gyventi šalyje, kur mūsų žinios nėra vertinamos, o lietuviški magistro, daktaro laipsniai menkaverčiai?

Tik naivus tamsuolis, neambiingas žmogus gali nesuprasti, kokią griauančią ir tuo pat metu kuriančią jėgą turi mokslas supanašėjančiame pasaulyje. Valstybės lobsta arba žlunga priklausomai nuo jų darbo našumo, aukštųjų technologijų sukurtos pridėamosios vertės. Prieš penkmetį skirtumas tarp to, ką vienas asmuo pagamino turtingiausiose ir vargingiausiose šalyje buvo 390 ir 1, tačiau plečiantis informacinėms technologijoms ir genetikai santykis gali tapti didesnis nei 1,000 ir 1. Skirtumas niekam nenaudingas: anot to paties J. Enriquez, vienų kraštų atsilikimas nuo žinių ekonomikos valstybių sunkina galimybes apginti atviras rinkas, skatinti demokratiją, valdyti imigraciją, kovoti su partizaninėmis grupuotėmis, uždrausti narkotikus.

Žymiausių pasaulio mokslininkų, programuotojų bei futuristų dėmesys krypta į biologiją ir jos jungimąsi su informatika. Prieš šimtmečius biologai pradėjo stebėti ir eksperimentuoti su gyvais organizmais – studijavo *in vivo*. Po didžiųjų atradimų biologiniai tyrimai buvo atliekami uždaroje talpoje, Petri lėkštelėse, mėgintuvėliuose – *in vitro*. O suvienijus silicio mikroschemas ir automatizuotas mašinas su pervermu biologijoje, pasirodė *in silico* biologija. Taigi šiuolaikinės biologijos varomoji jėga yra taikomoji matematika, statistika, kompiuterių mokslai, robotika. Kadais buvo tik vienas būdas susilaukti vaikų, dabar yra daugiau nei septyniolika! Net filantropas, investuotojas G. Soros sako, kad farmacija, biologija ir sveikatos

priežiūros sektoriai yra vieni perspektyviausių, nes JAV, Europa, Japonija susiduria su visuomenės senėjimu. Akivaizdu, kad Lietuva privalo ne tik didžiuotis savo gamta, bet ir plėtoti gamtos mokslus.

Valstybės mokslo stuburas yra universitetai. Lietuva pasišovė kurti drąsios šalies įvaizdį. Bet, pasak žurnalisto R. Valatkos, mes neturėjome drąsos laiku pasikrikštyti, stigo drąsos 1940 m. priešintis okupacinei SSRS armijai, trūksta drąsos vykdyti ir gyvybiškai būtinas reformas. Aukštojo mokslo reforma seniai sugriovė pasitikėjimą savimi pačia, o politikai vis labiau varo į nevirtę akademinę bendruomenę. Faktai kalba patys: universitetuose studentų skaičius nuo 1997 iki 2005 metų išaugo 2 kartus, o mokslo ir studijų valstybės finansavimas sumažintas 1,6 k. (bendrojo vidaus produkto (BVP) procentais); Lietuvai tenka 3 tyrėjai 1,000 dirbančiųjų, kai ES vidurkis – 6, Suomijoje – 14 tyrėjų; Lietuva milijonui gyventojų publikuoja ISI straipsnių (žurnaluose, įtrauktuose į Thomson Scientific Master Journal List sąrašą) 2 kartus mažiau negu Estija ir 5 kartus mažiau nei Danija. Politikai buvo sutarę mokslui ir studijoms skirti 2 proc. BVP, bet 2007 m. patvirtino tik 0,8 proc., t.y. skiria ma 2,5 karto mažiau nei turėtų būti!

Negana to, BVP dalis mokslo institutams nuosekliai kasmet mažėja, o mokslui ir studijoms numatyta tik pusė pagal Vyriausybės patvirtintą metodiką būtino minimalaus finansavimo. Šiemet Vyriausybė skiria 45 mln. Lt Valdovų rūmams, 16,5 mln. Lt žemės ūkio ministerijos ir premjero rezidencijos atnaujinimui, o mokytojų darbo vietoms ir bibliotekoms kompiuterizuoti tik 17,8 mln. Lt, aukštųjų mokyklų studentų bendrabučiams atnaujinti – 11 mln. Lt (tiesa, po SA pasipiktinimo žadama rasti dar 10 mln. Lt). Nors Lietuva visoms švietimo reikmėms išleidžia 5,2 proc. BVP, tačiau lėšos panaudojamos neprotingai ir netikslin-gai.

Valdžia turi žymiai mažiau veikimo laisvės: jeigu ji piktnaudžiauja galia, nepaiso savo piliečių akcinių-kų, ji gali suskaldyti valstybę. Radijo laidoje doktorantas teiravosi, kada ateis diena, kai jis galės uždirbti 4–5 tūkst. Lt per mėnesį ir pasiaukoti tik mokslui. Mokslo tarybos narys G. Valinčius atrėžė, kad tokia alga bus tik tada, kai žmogaus kvalifikacija ir darbų reikšmingumas atitiks visuomenės galimybes ir poreikius. Ar mes norime gyventi šalyje, kur mūsų žinios nėra vertinamos, o lietuviški magistro, daktaro laipsniai menkaverčiai?

„Vyriausybės užduotis tampa sunkesnė, nes vertingiausi žmonės laisvai renkasi, kam būti lojaliam, kur kaupti turtą, kurti tikrąją ar virtualią bendruomenę. Technologiškai išprusę žmonės turi pasaulinį pasą ir jų pilietybė yra padėtis rinkoje”, – rašoma knygoje „Kai ateitis užvaldo mus”. Galime paklausti savęs, ar tikrai verta likti šios valstybės akcininkais ir įsikurti ilgam krašte, kuris negerbia intelektualų, bet tvirtai pirmauja ES pagal savižudybių, žmogžudysčių ir skyrybų skaičių. Ar dar daug metų tversime blankių perspektyvų depresuotoje **Nukelta į 8 psl.**

Užrašai iš provincijos

STASYS GOŠTAUTAS

VEDAMIEJI, MANO EILĖ

Norėjau rašyti apie Matisse ir Jonyno bažnytinį meną arba, kaip staiga Lietuvai prireikė keisti savo vardą, arba, kaip Amerikos rinkiminė kampanija sukasi apie rasę ir lytį. Bet „Draugas” mane nustūmė į vedamuosius, nes kažkaip pripratau, kad laikraščio vedamuosiuose atsispindėtų redaktorių nuomonė apie kandidatus ir bendrai apie daugumą mums rūpimų klausimų.

Šiandien vedamieji yra virtę prabanga: nėra laiko juos nei rašyti, nei skaityti, daug laikraščių apsieina be jų. Man, kaip tradiciniam žmogui, vedamasis turi kažką tokio ypatingo ir peržiūrėjęs pirmąjį puslapį skubu prie vedamojo.

Todėl labai nustebau, kad paskutiniu laiku „Draugas” pakeitė savo nuomonę apie vedamuosius ir atidavė juos rašyti šešiems žurnalistams ar rašytojams ir „Draugo” vyr. redaktorei. Ir čia neturiu pretenzijų, kad tie išrinktieji rašo savo nuomonę. Kaip rimti žmonės jie turi turėti savo nuomonę apie viena ar kita, bet ar jie „veda” laikraščio vedamąjį? Klausimas dar keblesnis — kas gi veda laikraštį? Ar tie šeši išrinktieji? Tikrai ne. Tada kyla dar rimtesnis klausimas, ar laikraštis iš viso turi savo liniją, ar veda kur nors? Paskutiniu laiku dėl to pradedu abejoti pagalvojęs apie lietuviškus laikraščius.

Asmeniškai, pavyzdžiui, man daug įdomesnė yra Rimvydo Valatkos nuomonė negu apskritai „Lietuvos ryto”. Tą galima būtų pasakyti ir apie daugelį rašytojų, kurie rimtai pateikia savo nuomonę, tarp mūsų turbūt kadaise buvo B. Raila, kun. Pr. Garšva, J. Brazaitis („Darbininke”) ir t. t. Šiuo laiku B. Nainys geriau ir įdomiau pristato savo nuomonę, kuri nereiškia, kad tai „Amerikos lietuvių” nuomonė. Ir vėl klausiu, ar „Amerikos lietuvis” turi savo nuomonę? Aš rimtai skaitau Vaivos Ragauskaitės vedamuosius, nes ji yra laikraščio šerdis ir, kiek išgali, veda — vedamaisiais — laikraštį į priekį ir jos nuomonė man yra svarbi kaip vyr. redaktorės. Panašiai ir su „Draugu”. Dalios Cidzikaitės vedamieji man daug reiškia, nes jie atspindi laikraščio nuomonę apie šį ir apie tą. Kiti „Draugo” redaktoriai irgi yra man svarbūs ir nežinau, ar jie kada parašo vedamuosius.

Gal siekdami išvengti asmeniškumų, geri laikraščiai tokie kaip „The New York Times”, „Boston Globe” arba Londono „Financial Times” savo vedamuosius rašo anoniמיškai. Jokių portretų nei parašų nėra ir jų nereikia. Man įdomu, ką tas laikraštis – kaip visų redaktorių nuomonė — galvoja apie prezidentinius kandidatus ar apie oro taršą,

arba tarp mūsų — apie dvigubą pilietybę ar Seimo rinkimus ir t.t. Ir tai eina laikraščio vardu, be asmeninio parašo. Kai esam gudrūs, tuojau galime surasti, kas rašo ką. Romualdo Kriaučiūno arba Stasės Semėnienės stilius man yra žinomas ir be jų portretų ir parašo.

Kodėl „Draugas” nesugrįžta prie savo senos tradicijos rašyti vedamuosius laikraščio vardu? Tas pasirašymas tinka daugiau skilčiai, tokioms kaip mano „Iš Bostono” ar „Iš provincijos”, bet jis visai netinka vedamajam. Arba tada nutarkime, kad „Draugas” iš viso neturi vedamųjų ir jų vietoj rašo atskiri rašytojai, žurnalistai ir taškas. Tada nevadinkim jų vedamaisiais, tam yra kitų, taip pat labai garbingų pavadinimų, pavyzdžiui, tarptautinėje spaudoje yra puslapis „Op-ed”, kurį skaitau su tokiu pat malonumu kaip ir vedamuosius.

Problema prasidėjo, kai Danutė Bindokienė nutarė rašyti ilgus vedamuosius ir pasirašydavo kiekvieną iš jų. Visi žinojome, kad čia jos vedamieji, kam reikėjo dar pasirašyti? Jų buvo visokių, vienam žmogui beveik kas dieną parašyti vedamąjį yra sunku ir dažnai jie skambėjo pavargę. Bet jeigu už atkaklumą būtų duodami Oskarai, Danutė tikrai būtų gavusi ne vieną. Po jos vedamųjų, kuriuos ji žada išleisti vienoje knygoje, problema yra ta, kad spauda labai greit sensta ir tai, kas šiandien yra aktualu, rytoj jau sena naujiena. Tai atsitinka visai spaudai – „Draugui” buvo sunku rasti kitokią išeitį dėl vedamųjų. Ir aš čia rašau nepasitaręs su „Draugo” redaktoriais ir administratoriais, sprendžiu iš patirties skaitydamas tuos vadinamus vedamuosius. Turiu sutikti su sese Paule („Draugas”, 2007 m. gruodžio 20 d.), prieš porą metų perkeltą iš Putnamo į Toronto, kad dabartiniai straipsniai „Drauge” nepavarduoja vedamųjų.

Dar viena mintis. Šeši „Draugo” leidėjai, dabar pasivadinę Lietuvių katalikų spaudos draugija, irgi galėtų parašyti ne vieną vedamąjį ir palengvinti „Draugo” redaktoriams darbą, be to, tie kiti šeši galėtų turėti savo skiltį vieną kartą į savaitę, kurią visi su malonumu skaitytume. Ir jų nuomonės nebūtinai turi sutikti su laikraščio nuomone. Čia, kaip ir skiltis, — aš pasirašau ir atsakau, niekas negali kaltinti laikraščio. Tuo tarpu vedamasis jau yra visiška laikraščio atsakomybė. Kaip, tarkim, Amerikoje per rinkimus beveik kiekvienas svarbesnis laikraštis įdėdavo vedamąjį, pasisakantį už vieną ar kitą kandidatą, ir pateikia savo motyvus. Vedamojo balsas už kandidatą yra kur kas svarbenis nei vieno žmogaus balsas, nes laikraščio užnugaryje yra ne tik visa redakcija, bet ir skaitytojai.

„DRAUGAS” — vienintelis lietuviškas dienraštis už Lietuvos ribų.

Vienintelis lietuviškas laikraštis, kuris kasdien pasiekia JAV lietuvių visuomenę.

E. ALEKSANDRAVIČIUS: GAL IŠ TIESŲ REIKIA EMIGRUOTI... KAD GRĮŽTUM

Jau ne pirmus metus Lietuvos Respublikos gen. konsulas Čikagoje rengia kiek laisvesnės formos renginius, skirtus Kovo 11-ajai paminėti. Jais norima kaip galima labiau sudominti lietuvišką visuomenę ir ypač jaunesnę kartą.

Šiais metais Kovo 11-osios minėjimo programoje: lietuvių menininkų Rimo Čiurlionio, Audriaus Gražio ir Noros Aušrienės darbų parodos „Spalvų kalba“ atidarymas ir Kauno Vytauto Didžiojo universiteto prorektorius prof. Egidijaus Aleksandravičiaus paskaita-diskusija tema „Prie dvidešimtmečio slenksčio: kodėl nemokam džiaugtis Lietuvos laimėjimais?“. Ta proga siūlome pokalbį su **dr. E. Aleksandravičiumi**.

Dr. Egidijus Aleksandravičius

– Jūsų pranešimo Čikagoje tema šiandieninių nuotaikų tiek Lietuvoje, tiek ir išeivijoje kontekste skamba visai nepopuliariai – kodėl nemokame džiaugtis Lietuvos laimėjimais? Kodėl pasirinkote būtent šią temą?

– Taip jau atsitiko, kad per kelio metaus nesyk teko skaityti iškilmingas paskaitas Vasario 16-osios ir Kovo 11-osios proga. Esu istorikas, o per nacionalines šventes ir jubiliejus natūraliai linkstama į nuveiktų darbų istorinius kontekstus. Kiekvieną kartą paskaitos tema buvo asmeninis galvosūkis. Esat teisi ir dėl įsiviešpatujančių nuotaikų, ir dėl jų kontekste iššaukiančios temos. Tai tam tikras iššūkis: viena – apie pergales kalbėti visiems esant emociniame pakilime, kita – nuosmukyje. Tad, kaip kadaise mėgdavo čikagiečių pamėgtas Michael Jordan, mėgstu iššūkius. Be to, dar ir priklausu prie nepopuliariųjų reikalų svarstymo agentūros. Kitaip nuo bevertės banalybės sunku pabėgti.

O be juokų kalbant apie lietuvių išeivijos aplinką reikėtų atsižvelgti į daugelį socialinių ir psichologinių aplinkybių. Kodėl turime džiaugtis Lietuvos laimėjimais, gyvendami toli nuo jos? Tai ir tapatumo klausimas – kuriamo, atrandamo ir vis brandinamo tapatumo. Tai ir moralinė laikysena, apibūdinanti tam tikrą brandą ir pajėgumą gyventi susidūrus su apviltų lūkesčių keliamomis emocinėmis bangomis. Kitas įtampas sparnas – šios brandos vengimas, bėgant nuo dažnai skausmingo tapsmo sąmoningiesniu.

Atsukus veidą į emigracijos pusę neabejotinai matosi skausmingas santykis su ta Lietuva, kuri kai kada

pasirodo savo žmonių nemylinti šalis. Pasirodo labiausiai todėl, kad pati yra traumota karų, sovietmečio rusifikacijos ir kolonizacijos – istorinių vyksmų išprievartauta. Kaip sakyti šiandieniniai postkolonializmo tyrinėtojai, būtent todėl ir nepajęianti mylėti savo vaikų, kuriuos nevalingai išstumia į pasaulį. O šie atstumtieji arba taip besijaučią, Lietuvoje nejausdami saugumo, nerassdami savo vaizdiniuose pasimetusias laimės, išvyksta į tolimus kraštus. Emigruojantieji tarsi atkartoja „traumotos motinos“ istoriją, atsiduodami negailestingiems migracijos iššūkiams. Kartais vidinis nusiminimas yra prislopinamas. Naujosiose tėvynėse neretai stojamasi ant kojų, svetur pamatoma kitokia, gebėjimų džiaugtis nepraradusi visuomenė. Vėl mokomasi nebijoti džiaugtis ir nebijoti būti laimingam... Gal iš tiesų reikia emigruoti, kad pradėtum gyti, kad praregėtum, ką turi. Kad grįžtum.

– Tad ko mes, lietuviai, nevertiname? Kokie mūsų laimėjimai?

– Tikiuosi Jūsų nesuklaidino mano pažadėtos paskaitos pavadinimas. Klausinėti savęs ir kitų, kodėl nesugebame džiaugtis kokiais nors – savo, kaimyno, draugo ar visos Lietuvos – laimėjimais nereiškia pažado išvardyti tuos laimėjimus. Paskutinis pesimistas ir tas neneigs, kad jų yra. Pradedant Lietuvos valstybės žingsniais tarptautinėse bendrijose ir pasaulyje ir baigiant ūkiniais procesais, kurie bent jau pastaruosius 5 metus buvo itin džiuginantys. Suprantama, kad ne visi vienodai patiria (kai kas galbūt iš viso vargu ar patiria) tuos ekonominio pakilimo vaisius. Nei Pasaulio bankui, nei Europos Komisijai tos aplinkybės neatrodo abejotinos. Jiems šios tendencijos kelia džiugesį. O mums? Problema yra ne ta, kad lietuviai nevertina ko nors iš galimo laimėjimų sąrašo. Jiems ima neberūpėti pats sąrašas.

– Kodėl savo būsimo pranešimo adresatu pasirinkote išeiviją?

– Kartais aplinkybės mane pasirenka, o ne aš aplinkybes. Tiesiog mokslinių tyrimų interesai atviliojo į Čikagą, o čia viskas rutuliojasi savaime. Buvau pakviestas dalyvauti šventėje, o Čikagai, Lemontui, kur kadaise jau teko stovėti tribūnoje panašia proga, jaučiu didelius sentimentus. Be to, nedaryčiau didelio skirtumo tarp auditorijos Lietuvoje ir išeivijos. Nepaisant visokių charakteringų bruožų, labiau negu bet kada anksčiau Lietuva ir diaspora yra vienas kūnas ir viena emocinė visuma. Tėvynės laisvė ir globalėjantis pasaulis tai padarė tikrove. Ir Lietuvoje šiandien iššaukiančiai skambėtų pakvietimas susimąstyti, kodėl nebesugebama džiaugtis savais laimėjimais. Nieko specialiai išeiviško tame mano pasirinkime nėra. Pagaliau, pasiilgau Amerikos.

– Vienas iš paskutinių, ne vieno išeivio nuomone, „laimėjimų“ Lietuvoje yra LR Konstitucinio Teismo sprendimas panaikinti dvigubą pilietybę. Ar nebijote savo pranešimu išprovokuoti kiek kitokį atsaką?

– Ironijos gaida Jūsų klausime labai primena Lietuvos žiniasklaidą

ir jos manieras. Nemanau, kad bet koks bandymas kalbėti apie gebėjimą džiaugtis svetimais ir savais laimėjimais būtinai atskleidžia neįgalumą atpažinti skaudžias politines ydas. Kad susikalbėtume, iš karto pasakyčiau, kad priklausau būriui tų, kurie nepritaria Konstitucinio Teismo (KT) išaiškinimams dėl pilietybės įstatymo. Jei KT visada teisingas ir nesuprantantiems išaiškina kažką, kas galbūt teisėta galiojančios Konstitucijos kontekste, bet neteisinga šiuolaikinės lietuvių tautos padėties atžvilgiu, nebūtina kaltinti Teismą. Konstitucija yra tautos, o ne Konstitucinio Teismo kūrinys ir nuosavybė. Reiškia, reikia keisti tas akivaizdžiai nevaisingas Konstitucijos nuostatas, jei ne pačią Konstituciją. Toks mano požiūris į šį nesėkmingą teisėkūros aktą.

Tačiau sveikam protui nėra tolimas suvokimas, kad nepaisant visų pralaimėjimų, nesėkmių ir ydų, kurias visi kartu galėtume ilgai vardyti, yra kuo džiaugtis besikeičiančiame mūsų gyvenime. Todėl ir ketinu savo paskaitoje nukreipti galimus svarstymus į socialinės ir istorinės psichologijos vagą, o ne ginčytis su mėgstamais sudarinėti sėkmių ir nesėkmių sąrašus. Lygiai tai pat būtų galima imti samprotauti apie didžiuosius mūsų nepriklausomybės metų pralaimėjimus. Arba didžiausias klaidas. Taigi, kalba sukasi apie tai, kaip liūdėti dėl nesėkmių, piktintis blogais žmonių ir valdžios veiksmais, siūlyti geresnius variantus ir įstengti džiaugtis, kai ką nors protingo pasiseka padaryti. Kai tai darosi sunku, vėta stabtelėti ir susimąstyti. Gal su manimi ar mumis kažkas yra ne taip?

– Kone kiekvieną dieną išeivija susiduria su faktu, jog Lietuvoje jos indėlis atkuriant nepriklausomybę, palaikant laisvos Lietuvos idėją Vakaruose, yra vis dar neįvertintas ir neįvertinamas. Neįvertinamos ir dabartinės pastangos padėti Lietuvai, ypač finansiškai. Ar tai tik išeivių išsigalvojimas, ar tiesa? Jei taip iš tikrųjų yra, kodėl?

– Jūsų klausime yra daug sluoksnių. Viena vertus, negalima abejoti, kad lietuvių išeivijos veiklos istorija nėra kaip reikiant ištirta ir aprašyta. Visa ta praeities ūke grimztanti veikla daugiau atsispindi kognityvioje atmintyje tų, kurie tiesiogiai su ta veikla buvo susiję. Tačiau Lietuvoje greitai užsimiršta net tai, kas dėjos sovietmetyje, o visi veiklos barai išeivijoje niekad ir nebuvo reikiamai aprašyti, pagarsinti, tad įistorinti. Gal dėl to ir veikia Lietuvių išeivijos institutas, kad būtų populiariau išeivijos istorijos tyrimai, skelbiamas intelektualinis palikimas, kuriamos naujos muziejinės ir edukacinės galimybės. Čia dar marios nenuveiktų darbų.

Kita vertus, yra didelis skirtumas tarp rūpesčio Lietuva, jos laisve ir ūkiniu pasiturėjimu, kuris buvo parodytas išeivijos ilgais sovietų okupacijos metais, ir dabartinės naujosios išeivių bangos dalyvavimo rūpesčių. Yra skirtumas tarp sąmoningo ir organizuoto veikimo, padedant Lietuvai stotis ant kojų pirmaisiais nepriklausomybės metais, ir dabartinio ekonominio emigrantų balso. Dažniau tenka girdėti apie tai, kas Lie-

tuvoje darytina emigrantų labui. Ne itin dažnai rasime naujųjų išeivių spaudoje intelektualinių ar politinių idėjų, kurios provokuotų netobulos valstybės tolesnį pagerinimą. Gal aš klystu šiuose vertinimuose. Net džiaugčiausi, jeigu klyščiau, o išeiviška tikrovė parodytų tokių sutelktų pastangų vaisius.

– Be užimamų pareigų VDU esate ir Lietuvių išeivijos instituto direktorius. Viena iš Instituto tyrinėjimo sričių yra lietuvių emigracija. Gal galėtumėte trumpai aptarti paskutines lietuvių emigravimo tendencijas?

– Iš Lietuvos emigravusiųjų skaičiai siekia arti pusės milijono gyventojų. Nors tiesos dėlei reikia pripažinti tų skaičių įvairovę. Tarptautinė migracija ypač pagyvėjo 2004 m. Lietuvai įstojus į Europos Sąjungą. Didžiausi migrantų srautai stebimi į Jungtinę Karalystę, Vokietiją, Airiją ir Ispaniją. EBPO duomenimis, lietuvių emigracija iš naujųjų ES šalių absoliučiais duomenimis yra antroje vietoje po Lenkijos, o santykiniais skaičiais, kaip dalis tenkanti gyventojų skaičiui, arba darbo jėgos dalis, yra pirmaujanti. Taip pat EBPO duomenimis, lietuvių imigrantai Didžiojoje Britanijoje 2004–2006 m. sudarė 1,7 proc. visų Lietuvos gyventojų (beveik 2 kartus daugiau nei Lenkijos piliečių) ir dar didesnę proporciją – nuo darbo jėgos.

Kita tendencija – didžioji emigruojančių iš Lietuvos dalis yra santykinai jauno amžiaus ir turintys aukštąjį išsimokslinimą, tačiau Vakarų valstybėse karjerą linkę pradėti nuo žemiausių kvalifikacinių laiptelių, ypač paslaugų ir aptarnavimo sferoje (Jungtinės Karalystės duomenys). Teigiami poslinkiai stebimi augančio tarptautinio studentų judrumo bei dėstytojų tarptautinių mainų srityje.

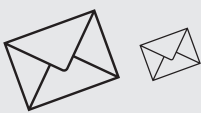
Pastaruoju metu bendroji tarptautinė lietuvių migracija nusistovi, didėja sugrįžtančiųjų iš užsienio į Lietuvą skaičiai.

– Be abejo, domitės ir išeivija Amerikoje. Kokie jos aspektai Jus ir Jūsų vadovaujamą Institutą domina? Ar yra tirama taip vadinama trečioji emigrantų banga JAV?

– Nuo 2000 m. Lietuvių išeivijos institutas sutelkė vertingą lietuvių diasporos pasaulyje atsiradimo, išeivijos kultūrinės, politinės bei visuomeninės veiklos paveldą. Viena svarbių Lietuvių išeivijos instituto veiklos funkcijų yra lietuvių išeivijos (tame tarpe ir užsienio lietuvių bendruomenių) kultūrinės, politinės ir visuomeninės veiklos problemų tyrimas. Institute yra saugomi gausūs lietuvių išeivijos ir užsienio lietuvių bendruomenių (ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės) archyviniai rinkiniai, atskleidžiantys užsienio lietuvių bendruomenių susiformavimo, vystymosi bei įvairialypės veiklos ypatybes. Institute kaupiami išeivijos organizacijų ir atskirų asmenų archyvų rinkiniai (34 fondai). Institutas vykdo kompleksines diasporos istorijos studijas, įtraukiančias ir archyvinį paveldą.

Trečia emigrantų banga institutą vis labiau domina. Šioje srityje sąmoningai **Nukelta į 9 psl.**

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais:
redakcija@draugas.org
dalia.cidzikaite@gmail.com

ŠV. KAZIMIERAS – LIETUVOS ŠVENTASIS

Kovo 4-oji Lietuvoje yra švenčia-
ma kaip šventojo Kazimiero diena.

Šv. Kazimiero diena man yra
ypatinga diena ne tik todėl, kad mano
tėtis yra Kazimieras, bet ir todėl, kad
gražiasias savo jaunystės dienas pra-
leidus Panevėžyje atmintyje paliko
ypatingas paveikslas Panevėžio kate-
dros didžiajame altoriuje.

Paveikslas vaizduoja Lietuvos ir
Rusijos kariuomenių mūšį prie Dau-
gavpilio. 1604 m. kovo 4 d. Rusija
puolė Lietuvą. Kova buvo labai arši.
Gausiai Rusijos kariuomenei pradė-
jus laimėti sumušta Lietuvos kariuo-
menė ėmė trauktis. Bet štai naktį
abiems kariuomenėms ilsintis, naktį
pasirodęs Šv. Kazimieras pabudino
Lietuvos kariuomenę ir liepė keltis ir
kovoti. Šv. Kazimierui prikėlus Lie-
tuvos kariuomenę iš miego, jo para-
ginta Lietuvos kariuomenė puolė Ru-
sijos kariuomenę ir nugalėjo. Nuga-
lėtos Rusijos kariuomenės likučiai
grįžo į Rusiją...

Panevėžio vyskupo Kazimiero
Paltaroko sumanymu nupieštas pa-

veikslas Panevėžio katedroje su Lie-
tuvos kariuomenei pasirodžiusiu Šv.
Kazimieru yra labai įspūdingas. Šv.
Kazimieras veikia kiekvieną besi-
meldžiantį, tarsi sakydamas, kad rei-
kia kovoti, norint pakilti dvasioje ir
nugalėti visus žemiškus sunkumus.

Šv. Kazimieras yra Lietuvos
šventasis, aktyvus šventasis, kuris
globoja ir globoja Lietuvą, kurią iš
visų pusių nuolat puolė ir dabar
puola priešai, siekdami Lietuvą iš-
trinti iš pasaulio žemėlapiu. Rusija iš
rytų, Vokietija iš vakarų nuolat Lie-
tuvą alino. Lietuva nebus ištrinta iš
pasaulio žemėlapiu, kol lietuviai dva-
sia nepalūš.

Nuo senų laikų Lietuva yra
priversta nuolat kovoti, ir šandien ji
kovoja. Ir šandien turime šventųjų, į
kuriuos reikia atsiremti ir kuriais
reikia sekti. Net tie yra šventieji, ku-
rie yra Romos jau oficialiai pripažin-
ti, tokie kaip Šv. Kazimieras.

Pilypas Narutis
Oak Lawn, IL

MAŽAS ŽINOJIMAS PAVOJINGAS

Vasario 13 d. A. Grigaičio rašinys
„Drauge“ apie bajorus labai nustebi-
no. Lyg žinovas išdėsto savo teoriją:
„niekad nežinojau, kad Lietuvoje
galėjo būti tūkstančiai bajorų (...)“;
„manau, kad jie (bajorai) išbėgo į
Lenkiją (...)“; „nežinau, kad tarp
karininkų jų (bajorų) būtų nors vie-
nas bajoras (...)“; „žmonės pasakojo
bajorai buvo lenkų patriotai (...)“; „ar
tas tiesa, nežinau“; „bajorai buvo
Lietuvos patriotai, netikiu (...)“.

Toliau jis tęsia: „sunku patikėti,
kad mūsų tarpe (...) yra tokių žmo-
nių“; „mano manymu, tai lenkoma-
nai, dvarų savininkai, kurie išnaudo-
jo tuos vargšus baudžiauninkus (...)“;
„jei nebūtų dvarų išdalinę, mūsų Lie-
tuvėlė būtų buvusi skurdžių kraštas
(...)“; „atsikuria bajorai, kurie renka
karalių“; „kur bajorai dinga taip ir
neteko sužinoti“.

A. Grigaičio straipsnyje pilna
skylių: nežinojau; manau; žmonės
pasakojo; ar tas tiesa, nežinau; neti-
kiu; sunku patikėti; mano manymu.
Pavartotas žodis „Lietuvėlė“. Tai la-
bai rimtas įžeidimas taip vadinti Lie-
tuvą. Toliau autorius rašo: „Kur din-
go bajorai, neteko sužinoti.“ Nei is-
torinėje literatūroje, nei teisinėje
ar kasdieninėje spaudoje Grigaičio
straipsnis neturi jokios vertės, nes jis
yra nepagrįstas įrodymais, faktais. Ir
grožinėje literatūroje jis mažai vertės
turėtų, nes autoriaus „faktai“ yra
klaidinantys. Matosi, kad žinių ne-
turėta.

Faktai apie bajorus: bajorai –
aukštasis privileijuotas luomas, vi-

suomenėje žinomas nuo gilos seno-
vės Graikijoje, Romoje, valstybėms
pradėjus kurtis. Jie valdė didžiulius
žemės plotus, teikė karius vadams,
rinko mokesčius ir t.t. Žodis „bajo-
ras“ yra kilęs iš turkų, mongolų žo-
džių „bajar, bajara“, reiškiančius
turtą, didiką, valdovo gvardijos šau-
niausius karius. Kaip visuose kraš-
tuose, taip ir Lietuvoje bajorystė bu-
vo susijusi su mokesčių rinkimu, ka-
ro tarnyba, žemių valdymu. Lietuvai
atsiėmus ar užkariavus rusų ar kitas
žemes, jos būdavo išdalintos bajo-
rams valdyti už jų pagalbą karuose.
Vytautas DLK labai sunkią ir ilgą
kovą su Jogaila laimėjo tik Lietuvos
bajorų remiamas. Bajorai buvo kuni-
gaikščių patarėjai, bendradarbiai,
kariuomenės vadai, tarnautojai. Vals-
tiečiai galėdavo iškilti į žemuosius
bajorus, jei tiek praturtėdavo, kad
net įstengdavo karo tarnybą eiti.

Bajorų privilegijos augo karams
tesiantis, jų valdomos žemės buvo
pripažintos kaip bajorų nuosavybė.
Miestams kuriantis bajorai užėmė
įvairias valdanciąsias pareigas. Ba-
jorai buvo kunigaikščių giminės ir pa-
likuonys, todėl Žemaitijoje galėjo bū-
ti daugiau nei 161,000 bajorų. Ne-
matau kliūčių išrinkti bajorų karalių
atstovauti bajorams Lietuvoje ir
pasaulyje.

Krupavičius apkarpė dvarus, bet,
žinodamas jų reikšmę Lietuvai, daug
dvarų paliko su 100 ha žemės. Tik
Stalinai išnaikino dvarus visiškai.

Algis Virvytis
Boston, MA

DAR APIE BAJORUS

Pritariu 100 proc. A. Grigaičio
straipsniui „Drauge“ (2008 m. va-
sario 13 d.) „Dabartinėje Lietuvoje
neliko bajorų“. Taip pat sutinku ir su
A. Paužuolio pastabomis dėl bajorų.
Tikriausiai A. Paužuolis nežinojo,
kad V. Landsbergis, pagal kun. E. Ge-
rulį, irgi yra bajoras. Nežinojau to ir
aš, nors apie V. Landsbergį girdžiu
jau 19 metų, niekur neskaičiau ar gir-
dėjau, kad jis bajoras.

Kunigas E. Gerulis suskaičiavo
10 bajorų, kurie apgynė ir išlaisvino
Lietuvą po Pirmojo pasaulinio karo.
Bet turbūt užmiršo paminėti papras-

tus kaimo vyrus, moksleivius ir kitus,
kurie tūkstančiais ėjo su menkais rū-
bais, su menku maistu ir ginklais, ir
ne tik apgynė ir išlaisvino Lietuvą,
bet dar ir išlaikė mūsų lietuvišką
kalbą, nes jei ne jie, tai šiandien el.
laišką „Draugui“ rašyčiau lenkiškai.

Gimęs ir gyvenęs Lietuvoje iki
1945 metų, niekur ir niekada ne-
girdėjau, kad bajorai būtų ką nors ge-
ra padarę Lietuvai, jie buvo pajuokos
vietoje.

Algirdas Skudzinskas
Middletown, DE

DĖL PRIEKAIŠTO BAJORAMS

Spaudoje vis priekaištaujama,
kad Lietuvos bajorai siekia karalystės
atstatymo. Istorijoje galima rasti įvai-
rių kaltinimų bajorams, bet priekaiš-
tas dėl monarchijos atstatymo nėra
teisingas.

Aš per savo ilgą gyvenimą (g.
1922.04.28) niekada nesu girdėjęs,
kad nors vienas kuris bajoras norėtų
Lietuvoje atkurti monarchiją.

Lietuvoje veikia „Lietuvos bajorų
karališkoji sąjunga“. Mano nuomone,
iš šios sąjungos pavadinimo vertėtų
pašalinti žodį „karališkoji“, nes šis
žodis mūsų visuomenėje kelia įtarimą
dėl tariamų monarchinių kėslių. Ste-
biuosi, kad dėl šio neteisingo prie-

kaišto viešai spaudoje neatsiliepia
bajorų sąjungos vadovai: dr. Jonas
Stankus, Jonas Paulauskas, Mečys
Jučas, Edis Rimša, Jonas Ragauskas,
Saulius Prialgauskas, dr. Kostas
Bogdanas arba kiti.

Jei kas nori pažinti „bajorizmą“
ne iš „pletkų“ ar paskalų, bet iš
rimtų šaltinių, verta nusipirkti 2000
metais Vilniuje puikiai išleistą 290
puslapių spalvotai iliustruotą knygą
„Lietuvos bajorų palikuonys“. Šią
knygą sudarė dr. Jonas Stankus,
redagavo Jonas Paulauskas.

Eugenius Gerulis
Naperville, IL

KUO ALSAVO, ALSUOJA, ALSUOS PILIETINĖ VISUOMENĖ

EDMUNDAS SIMANAITIS

Janina Prienyte gimė Širvintų
krašto Musninkų valsčiaus žem-
dirbių šeimoje. Jos tėviškė buvo pa-
sakiškai gražioje vietovėje, kurią juo-
sė Širvinta. Dabar jos nėra ženklo nebe-
liko – viską sunaikino okupacija, me-
lioracija ir.. Čia reikia stabtelėti ir
prisiminti čekistinės „lyrikos“ tarps-
nius. 1948 m. masinius okupuoto
krašto gyventojų trėmimus pavergė-
jas pavadino poetišku „Pavasario“
vardu (rus. Vesna). Po metų vykdyti
masiniai trėmimai gavo nemažiau
poetišką pavadinimą – „Bangų mū-
ša“ (rus. Priboj).

Šiai iš Maskvos valdytų ir tebe-
valdomų represinių struktūrų „ly-
rikai“ iki šiol neskiria pakankamai
atidaus dėmesio nei mūsų litera-
tūrologai, nei Lietuvos generalinės
prokuratūros pareigūnai. O gaila, nes
nyksta XX a. smurtinių antihuma-
niškų veiksmų skaudūs ženklai, pa-
miršamos represijų aukos, mažėja
gyvųjų genocido liudytojų ir gausėja
mėginimų sunaikinti ar peradresuoti
nepaneigiamų akivaizdžių nusikalti-
mų įkalčius.

„Bangų mūšos“ „poetiką“ vie-
nuolikos metų mergaitė Janytė
patyrė skaudžiai ir tos patirties ne-
pamiršo. Vieną dieną okupanto pa-
rankiniai priskyrė Janiną sovietų
liaudies priešų grupei ir ji, kartu su
tėveliais bei sesute, buvo išvežta į
Irkutsko srities Bodaibo rajoną. Ali-
nantis vergų darbas ir be perstojo
sielą kamuojantis prarastos Tėvynės
ilgesys tapo kasdienybe.

Bet visa tai nesugniuždė liaunos
mergaičiukės, jos „neperauklėjo“ ir
nesusovietino, o atvirkščiai – lietuvi-
bė jai tapo šventa asmenybės savasti-

Janina Prienyte–Dudutienė

mi ir pilietinės savigarbos bei orumo
reikalui. Imperinės politikos planuo-
tojai ir įgyvendintojai, dangstęsi „ko-
munizmo statybos“ iškaba, stipriai
apsiriko. Janina anaipol nebuvo
išimtis. Tokių – legionas. Bet apie tai
truputį vėliau.

Užbėgant įvykiams už akių rei-
kia pasakyti, kad Janinai teko patir-
ti ir šilto, ir šalto. Tremties sunku-
mai, giliai žeidžiančios patyčios ne-
nuslopino pastangų siekti mokslo.
Mergina ištekojo už Sūduvos krašto
laisvės kovų dalyvio, buvusio Gulago
belaisvio Motiejaus Dudučio, turėju-
sio „Perkūno“ slapyvardį. Jis darba-
vosi Norilsko pramonės įmonėse, ka-
syklose. Šeimoje gimė sūnūs Ro-
mualdas ir Donatas. Motiejui mirus
pastarieji tėvo palaikus pargabeno iš
Sibiro į tėvynę ir palaidojo Jona-
voje.

Nukelta į 8 psl.

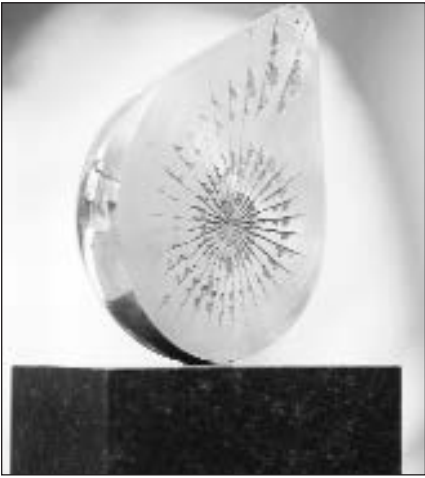
Redakcijos pastaba. Skaitytojų laiškuose pateikta nuomonė nebūti-
nai sutampa su „Draugo“ redakcijos nuomone. Taip pat primename,
jog laiško autorius, ypač elektroninio laiško, turi būtinai jį pasirašyti bei
nurodyti savo adresą ir telefono numerį. Anoniminių laiškų ir laiškų be
adreso nespausdiname.

Renkami labiausiai Lietuvą garsinę žmonės

Vilnius, kovo 4 d. (ELTA) – Vieniingą Lietuvos viziją visame pasaulyje siekiantis įgyvendinti „Lietuvos institutas“ paskelbė „LT tapatybės“ apdovanojimų nominantus keturiose kategorijose – pagrindinėje, sporto, kultūros ir turizmo.

Į pagrindinį „LT tapatybė 2007“ apdovanojimą pasiūlyti Londone gyvenanti ir konsultacijų bendrovei vadovaujanti verslininkė Laura Dzelzytė, UNESCO Sporto čempiono titulą turintis sportininkas Virgilijus Alekna, bronzos medalius Europos krepšinio čempionate iškovojusį Lietuvos vyrų krepšinio rinktinė bei telekomunikacijų bendrovės „Omnitel“ prezidentas Antanas Zabulis. Į pagrindinio apdovanojimo kandidatų sąrašą taip pat pateko tenisininkas Ričardas Berankis.

Sporto srityje kandidatėmis paskelbtos dviratininkė Edita Pučinskaitė, septynkovinininkė Viktorija Žemaitytė ir šachmatininkė Viktorija Čmilytė. „LT tapatybė 2007. Kultū-

„LT tapatybės“ apdovanojimų skulptūrėlė. **Gedimino Savickio** (ELTA) nuotr. ra“ apdovanojimui pasiūlyti režisierius Eimuntas Nekrošius, saksofonistas Petras Vyšniauskas bei dailininkas ir rašytojas Kęstutis Kasparavičius.

Paskutinis balsavimo etapas vyks iki kovo 12 d. interneto svetainėje www.tapatybe.lt.

Lietuvai nepalanki rezoliucija sulaukė palaikymo JAV Kongrese

Atkelta iš 1 psl. dar viena rezoliucija šiuo klausimu rengiama ir JAV Senate. E. Zingeris pranešė pasitraukęs iš užsienio reikalų ministro Petro Vaitiekūno vadovaujamos darbo grupės pasiūlymams dėl buvusių Šnipiškių žydų kapinių parengti. „Išėjau prieštaraudamas, kad nesugebame sustabdyti statybų“, – sakė parlamentaras. Jis siūlė teritoriją šalia Sporto rūmų, kur buvo žydų kapinės, paskelbti atmintina vieta ir įtraukti į saugomų vietų sąrašą. „Negalime leisti kapitalui katalikų, liuteronų, žydų ar totorių kapinėse statyti savo dangoraižius“, – teigė politikas. E. Zingerio teigimu, reikėtų suregistruoti visas buvusias kapines, nubrėžti jų ribas, ir šiose teritorijose uždrausti statybas. „Dabar kapinės ta-po auksine vieta verslininkams. Ir negalima vadovautis principu, kad vi-sas Vilnius ant kaulų pastatytas“, – sakė jis.

Lietuvos Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Justinas Karosas vylėsi, kad Kongresas vis dėlto nepritaris minėtam rezoliucijos projektui. „Paskubėta su rezoliucija. Iš toliau žmonės nelabai supranta, kas vyksta, – svarstė jis. – Reikia įvertinti teisinę padėtį, į kurią dabar nelabai kreipiama dėmesio. Mes juk suprantame visus moralinius dalykus ir pa-

tys bandomė išspręsti šį klausimą.”

Tuo metu E. Zingeris atkreipė dėmesį, kad reikia kalbėti ne tik apie Karaliaus Mindaugo rūmų statybą, bet ir Ūkio banko investicijų grupės planus užstatyti teritoriją aplink Sporto rūmus. Neseniai išrinktas konkurso Sporto rūmų teritorijai sutvarkyti nugalėtojas. Karaliaus Mindaugo rūmų statybos pradėtos 2004 m. Tais metais pastatytas pirmas korpusas, o dabar statomas antrasis. Istorijos institutas užpraėjusių metų pradžioje paskelbė, kad antrasis korpusas gali būti statomas ant buvusių žydų kapinių ribos. Kad būtų išspręstas minėtas nesutarimas, praėjusį pavasarį Vilniuje dirbo Lietuvos ir tarptautinių ekspertų grupė. Ji atkreipė dėmesį į reikšmingus Šnipiškių kapinių ribų neatitikimus ir pabrėžė, kad remiantis tik žemėlapiais kapinių ribų nustatyti negalima. „Todėl įdėmiai išnagrinėjusi kartografinius ir archeologinius šaltinius, specialistų grupė daro išvadą, kad statybvietė, esanti teritorijoje į šiaurės rytus nuo Olimpiečių ir Rinktinės gatvių sankryžos, beveik neabejotinai iš dalies patenka į kapinių teritoriją“, – pareiškė specialistai.

Žydų kapinės, kurių ribas dabar bandoma nustatyti, Vilniaus centre veikė nuo XVI a. Jos uždarytos XVIII a., o 1950 metais sovietų valdžia jas iš-

Svarbu žinoti

Neišmokėtos pensijos – nuo liepos mėnesio

***BNS** – Lietuvos Vyriausybė nusprendė nuo šių metų vidurio pradėti gražinti neišmokėtas senatvės ir invalidumo pensijas. Ministrų kabinetas patvirtino Valstybinių socialinio draudimo senatvės ir invalidumo pensijų dalies sumų išmokėjimo tvarką. Anot jos, pirmosios neišmokėtos senatvės ir invalidumo pensijų dalys turėtų būti pradėtos mokėti nuo šių metų liepos mėn. Šią liepą pinigai bus išmokėti 75 metų ir vyresniems asmenims bei gaunantiems 75-100 proc. netekto darbingumo pensijas, 2009 m. kovo mėn. – 70-mečiams ir vyresniems, 2009 m. spalį – 65 metų ir vyresniems asmenims, 2010 m. kovą – jaunesniems nei 65 metų, o 2010 m. spalį paveldėtojų bus išmokamos nemokėtos pensijų dalys už mirusius iki šių metų sausio 1 d. Išmokant pinigus, bus vertinamas asmens amžius š. m. sausio 1 d. Pavyzdžiui, jei žmogui sausio 1 d. buvo 75 metai, pensijos dalis bus išmokėta šių metų liepos mėn. Lėšos bus tiesiai pervadamos į banko sąskaitą – jeigu kas nors neturi banke jokios sąskaitos, tai ją reikėtų tokiu atveju atsidaryti. Pagal pernai lapkritį priimtą Valstybinių socialinio draudimo senatvės ir invalidumo pensijų dalies sumų išmokėjimo įstatymą numatyta 2008-2010 m. išmokėti senatvės ir invalidumo pensijų dalį tiems pensininkams, kurie 1995-2002 m. dirbo ir dėl gaunamų draudžiamųjų pajamų jiems buvo mokama ne visa paskirtoji pensija.

Elektroninis deklaravimas – paprastesnis

***Lietuviams.com** – Lietuvos Valstybinė mokesčių inspekcija (VMI) praneša, kad gyventojai jau gali naudotis patobulinta pajamų deklaravimo sistema. Šiemet gyventojai, deklaraujantys pajamas elektroniniu būdu, pildys vieną visiems bendrą deklaraciją, kurioje bus pateikiama daugiau duomenų: ne tik VMI turima informacija apie pajamas, bet ir pajamų mokesčio suma, sumokėta už verslo liudijimą. Elektroninio deklaravimo sistemoje bus nurodytos ir gyventojų nekilnojamojo turto pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybės pajamos, kurias mokesčių mokėtojas ras sudarytoje pažymoje. Šiemet VMI interneto puslapyje www.vmi.lt mokesčių mokėtojai, pildantys deklaracijas, ras metinio neapmokestinamojo pajamų dydžio (MNPD) skaičiuoklę. MNPD, kurį reikia įrašyti deklaracijoje, yra skirtingas kelis vaikus auginantiems tėvams, ribotą darbingumą turintiems mokesčių mokėtojams, asmenims, dirbusiems žemės ūkyje, kai kuriems kitiems gyventojams, todėl skaičiuoklė sumažins klaidų tikimybę. Deklaracijoje bus galima tikslinti ir papildyti sąskaitą, adresą, savivaldybės kodus naudojantis „on-line“ režimu. Deklaracijas užpildžiusieji elektroniniu būdu gyventojų pajamų mokesčio permoką galės atgauti per 10 dienų. Pildantiems popierines deklaracijas ji bus gražinta liepos mėn. Deklaruoti pernai gautas pajamas verta mokantiems už aukštąjį mokslą, gyvybės draudimą, palūkanas už paimtą kre-

ditą būstui. Taip pat pirkusiems kompiuterį, nedirbusiems nors vieną mėnesį ar gaunantiems pajamas tik iš veiklos, kuriai taikomas mažesnis (15 proc.) pajamų mokesčio tarifas. Gyventojų pajamų mokesčio deklaravimas baigiasi gegužės 6 dieną.

Brangs kelionė Lenkijos greitkeliais

***Bernardinai.lt** – Lenkijos transporto infrastruktūros specialistai įspėja, kad šioje šalyje didės kelių mokesčiai. Kelionė mokamais greitkeliais šiemet brangs vos keliais procentais, tačiau nuo 2009 m. šis mokestis kasmet kils 15 proc. Dabar kelių mokestis Lenkijoje svyruoja nuo 11 iki 42 zlotų (10,5–40 Lt), atsižvelgiant į transporto priemones ir greitkelį. 2015 m. kaina gali siekti 100 zlotų (95 Lt). Vežėjai moka nustatytą vienkartinį mokestį sunkvežimiams ir autobusams. Neatmetama tikimybė, kad pakilus mokamų kelių rinkliavai gali brangti ir šis mokestis. Rinkliavos didinamos dėl brangstančio kelių tiesimo ir kylančių darbuotojų atlyginimų. 2005 m. nutiesti kilometrą greitkelio kainavo 5 mln. eurų (apie 17,3 mln. Lt), dabar – 10–12 mln. eurų (35–41,4 mln. Lt).

Pravažiuoti Baltarusijos sieną gali būti sunkiau

***BNS** – Dėl Baltarusijos pusėje vykstančių darbų Medininkų – Kamenų Log ir Lavoriškių – Kotlovkos pasienio kontrolės punktuose gali sulėtėti asmenų ir automobilių pravažiavimas. Baltarusijos pasieniečiai pranešė, kad Kamenų Log punkte iki šių metų pabaigos bus montuojama priverstinio automobilių stabdymo įranga, o Kotlovkos punkte kovo mėnesį bus išbandoma nauja programinė įranga, turinti užtikrinti automatinę asmenų ir transporto kontrolės sistemą.

Vilniuje ir Klaipėdoje brangs transporto bilietai

***LRT** – Vilniaus savivaldybės administracijos direktorius teigia, kad kitais metais maždaug pusę lito brangs sostinės troleibusų ir autobusų bilietai. Klaipėda bilietus žada branginti jau nuo šio balandžio. Pirminiuose projektuose, kuriuos „Susisiekimo paslaugos“ pateikė administracijai, bilietų kainos galėtų kilti iki 1,50 Lt bilietų platinimo vietose ir iki 2 Lt tiesiogiai perkant iš vairuotojų. Planuojama, kad Klaipėdoje autobuso bilietas brangs nuo 1 iki 1,5 Lt. Kaunas viešąjį transportą pabrangino jau pernai iki 1,2 Lt platinimo vietose ir 1,5 Lt pas vairuotoją. Dabar čia važinėti brangiau nei Vilniuje.

Lietuvos gyventojams gali tekti mokėti ES mokestį

***Balsas.lt** – Ant Lietuvos gyventojų pečių po kelerių metų gali būti užkrauta Europos Sąjungos (ES) mokesčio našta. Naujajį ES mokestį siūloma įvesti po kelerių metų. Iš jo būtų sudaromas 2014 m. ir vėlesni ES biudžetai. Manoma, kad dabartinis 18 proc. PVM tarifas padidėtų iki 20 proc. Jeigu taip atsitiktų, išaugtų beveik visų produktų kainos.

SPORTAS

Vilnius, kovo 4 d. (Balsas.lt) – Žydrūnas Savickas JAV mieste Columbus šeštąjį kartą paeiliui laimėjo Holivudo žvaigždės Arnold Schwarzenegger rengiamą žymų „Arnold Classic Strongman“ varžybas. Jis be didesnio vargo įveikė devynis varžovus. Biržietis net trijose rungtyse iš šešių pasiekė pasaulio rekordus. Ž. Savickas atkėlimo rungtyje nuo pakylės atkėlė 466 kg svorio įrenginį. Akmens kėlimo rungtyje jis padarė tai, kas buvo nepasiekama nė vienam pasaulio stipruoliui – 3 kartus ant pakylės užkėlė 238 kg sveriantį akmenį.

Dar vieno rekordo autorystę mūsiškis pasidalijo su antrąją vietą varžybose užėmusiu amerikiečiu Derek

Poundstone. Abu sportininkai po 9 kartus iškėlė 92 kg svarmenį.

Ž. Savickui už pergalę atiteko 40 tūkst. JAV dolerių, vertingas šveicariškas laikrodys bei 20 kg sverianti bronzinė įžymiojo galiūno Louis Cyr statula, įkainota 10 tūkst. dolerių, bei kiti prizai. Trečiąją vietą užėmė rusas Michail Kokliajev, ketvirtąją – estas Andrus Murumets.

„Žydrūno pergalė žymiausiose pasaulio stipruolių varžybose tapo įprasta, tačiau yra muostabu, kai mažos pasaulio tautos atstovas šešis kartus paeiliui tampa stipriausiu pasaulio vyru“, – biržiečio pergale džiaugėsi pirmasis Ž. Savicko treneris Stasys Česnauskas.

Pasaulio naujienos

Rice pradėjo kelionę po Artimuosius Rytus

C. Rice susitiko su Egipto prezidentu Hosni Mubarak.

Kairas-Tel Avivas, kovo 4 d. (AFP-BNS) – JAV valstybės sekretorė Condoleezza Rice antradienį Egipte pradėjo kelionę po Artimuosius Rytus. Kelionė surengta tokiu metu, kai viltims dėl Izraelio ir palestiniečių taikos skaudų smūgį sudavė smurto pasmarkėjimas Gazos Ruoze. C. Rice susitiko su Egipto pareigūnais, įskaitant prezidentą Hosni Mubarak, užsienio reikalų ministrą Ahmed Abul-Gheit ir žvalgybos vadovą Omar Su-leiman, kuris pirmadienį, protestuodamas dėl izraeliečių karinės operacijos Gazos Ruoze, atšaukė kelionę į Izraelį.

C. Rice pabrėžė, jog yra įsitikinusi Izraelio ir palestiniečių taikos proceso, kuris lapkritį buvo pradėtas Annapolis, JAV, sėkmės galimybe, o dėl pastarojo meto smurto protrūkio Artimuosiuose Rytuose kaltino „Hamas“.

Ji paragino nutraukti Izraelio miestų apšaudymą raketomis ir atgaivinti Izraelio ir palestiniečių taikos procesą. „Raketų atakos prieš nekaltus civilius gyventojus jų miestuose... turi liautis. Jokia Izraelio vyriausybė negali to leisti, – sakė ji. – Taip pat turi vykti aktyvus taikos

procesas.“ Ji taip pat išreiškė susirūpinimą dėl humanitarinės padėties Gazos Ruoze ir sakė leidusi Izraeliui suprasti, kad reikia žinoti apie „jo operacijų prieš nekaltus žmones padarinius“.

Vėliau C. Rice atvyko į Izraelį, kur sieks paskatinti Artimųjų Rytų taikos derybas. Iš Kairo, kur pradėjo savo kelionę Artimuosiuose Rytuose, atskridusi C. Rice turi nuvykti į Vakarų Krantą susitikti su palestiniečių prezidentu Mahmud Abbas ir premjeru Salam Fayyad. Vėliau antradienį JAV valstybės sekretorė turi pietauti su Izraelio premjeru Ehud Olmert, o trečiadienį – derėtis su kitais Izraelio vadovais.

C. Rice vizitas surengtas M. Abbas sustabdžius taikos derybas su Izraeliui dėl daugiausiai aukų pastaraisiais metais pareikalavusio puolimo Gazos Ruoze. Nuo trečiadienio per šį puolimą žuvo mažiausiai 123 palestiniečiai.

Šis smurto protrūkis daugiau kaip aštuonis mėnesius „Hamas“ kontroliuojamoje palestiniečių teritorijoje taip pat pareikalavo dviejų Izraelio karių ir vieno civilio gyventojų gyvybių.

Clinton sunkiose lenktynėse Ohio ir Texas įgauna pagreitį

Washington, kovo 4 d. („Reuters”–BNS–JBANC) – Hillary Clinton prieš svarbius demokratų balsavimus Texas nedidele persvara lenkia savo varžovą Barack Obama ir prisi-vijo jį Ohio, rodo antradienį paskelbti „Reuters”, C-SPAN ir „Houston Chronicle” rezultatai.

Kad galėtų toliau siekti JAV prezidento posto ir nutrauktų B. Obama ištisinę 11 pergalių virtinę, H. Clinton reikia pergalių abiejose šiose valstijose. Abu jie varžosi dėl Demokratų partijos kandidato statuso.

Texas New York atstovaujančios senatorės populiarumas yra 47 proc., o B. Obama – 44 proc., rodo apklausa. Pirmadienį 3 proc. persvarą turėjo B. Obama. Tačiau jos pranašumas nėra didesnis už paklaidos ribą (3,4 procento). Ohio abiejų varžovų populiarumas dabar yra vienodas – 44 proc., rodo „Zogby International” apklausa. Pirmadienį B. Obama ją šioje valsti-

joje lenkė 2 procentais.

H. Clinton nuolat kritikuoja Illinois atstovaujantį senatorių dėl jo esą nepakankamo pasirengimo būti vyriausiuoju vadu ir nepakankamai nuoširdaus pažado iš naujo derėtis dėl Šiaurės Amerikos laisvosios prekybos susitarimo (NAFTA). Šis susitarimas nepopuliarus ekonominius sunkumus išgyvenančiame Ohio, kur manoma, kad dėl jo valstija neteko daug darbo vietų.

Šie argumentai, regis, padėjo H. Clinton patraukti rinkėjus vyrus, ypač – baltuosius ir ispaniškai kalbančius, o B. Obama pranašumas „vyrų stovykloje” sumažėjo. Tačiau H. Clinton kampanijos problema ta, kad maža persvara pasiektų pergalių neužteks, siekiant aplenkti B. Obama pagal partijos kandidatą oficialiai išrinksiiančio suvažiavimo delegatų skaičių.

AZIJA

KATMANDU

Nukritus sraigtasparniui, kuriuo skrido Jungtinių Tautų (JT) misijos darbuotojai, pirmadienį netoli Nepalo sostinės Katmandu žuvo mažiausiai 10 žmonių. Katastrofos priežastis buvo prastas oras. Remiantis gautais pranešimais, sraigtasparnis Mi-8, priklausantis aviacijos įmonei „Vertikal-T”, nukrito už 120 km į rytus nuo sostinės. Pasak JT, orlaivyje buvo trys įgulos nariai ir septyni keleiviai iš JT misijos, tačiau Nepalo vidaus reikalų ministerija ir vietos policija praneša katastrofos vietoje radusi dvylikos žuvusiųjų kūnus. Sraigtasparniu skridę žmonės buvo JT ginkluotės inspektoriai, tikrinę buvusių sukilėlių maistų stovyklas.

LAHORAS

Žymioje Pakistano karinio jūrų laivyno mokykloje, kuri įsikūrusi šalies rytuose esančiame Lahoro mieste, per įtariamą mirtininko išpuolį antradienį žuvo mažiausiai keturi žmonės. Policija ir liudininkai pranešė, kad karinio jūrų laivyno koledže šio antrojo pagal dydį Pakistano miesto centre nugriaudėjo mažiausiai trys sprogimai, kurie sukėlė netvarką ir didelį gaisrą. „Girdėjome, kad žuvo maždaug keturi žmonės. Tai atrodo kaip mirtininko išpuolis prieš Pakistano karinio jūrų laivyno koledžą”, – sakė karinio jūrų laivyno atstovas Akbar Naqi. Sprogimų skaičiaus jis nenurodė. Valstybinė televizija anksčiau pranešė, kad per tris sprogimus šiame koledže žuvo penki ir buvo sužeisti dar septyni žmonės. Tai jau ketvirtas išpuolis Pakistane per penkias dienas.

RUSIJA

MASKVA

Rusijos centrinės rinkimų komisijos (CRK) pirmininkas įsitikinęs, kad dėl surengtų Rusijos prezidento rinkimų teisingumo jokių abejonių

negali būti. „Nė vienas iš šių pareiškimų (skundų ir kreipimųsi) negali sukelti abejonių balsavimo rezultatais”, – antradienį spaudos konferencijoje Maskvoje pareiškė Vladimir Čiurov. CRK vadovas pažymėjo, kad paduoti skundai neretai buvo prasi-manyto ir nerimto pobūdžio. Negausūs Vakarų stebėtojai pirmadienį pažymėjo, jog balsavimo Rusijoje rezultatai atspindėjo rinkėjų valią, bet pats rinkimų procesas buvo toli nuo demokratijos, nes buvo apribotos galimybės dalyvauti kampanijoje ir ji buvo vienašališkai nušviesta žinia-sklaidoje.

EUROPA

BRIUSELIS

Europos Komisija pareiškė susirūpinimą dėl to, kad „Gazprom” sumažino dujų tiekimą Ukrainai dar 25 procentais, nepavykstant sutvarkyti nesutarimų dėl Kijevo skolos ir tiekimo sąlygų. „Gazprom” išpėjo Europos Komisiją apie pastarąjį sumažinimą, po kurio tiekimas bus sumažintas iki pusės įprastinės apimtys, ir sakė, kad tai neturės įtakos dujų tiekimui į Europos Sąjungą, pranešė spaudos konferencijoje Europos Komisijos atstovas Michele Cercone. „Jie jau užtikrino mums vakar, kad dujų tiekimas į Europą nesumažės. Europos Komisija nuogąstauja dėl akivaizdaus sumažinimo ir ragina abi šalis tęsti derybas bei greitai surasti galutinį šio komercinio klausimo sprendimą”, – sakė jis.

PIETŲ AMERIKA

KARAKASAS-KITAS

Venesuela ir Ekvadoras nutraukė diplomatinius santykius su Kolumbija ir pagrasino karu kaimynei, kurios kariuomenė sunaikino vieną sukilėlių vadų Ekvadoro teritorijoje. Kolumbija šliūkštelėjo alyvos į ugnį, apkaltindama Venesuelos prezidentą Hugo Chavez perdavus 300 mln. dolerių marksistinei grupuotei „Kolumbijos revoliucinės ginkluotosios pajėgos” (FARC), grobiančiai įkaitus. Venesuela, atsakydama į tai, pavadino Kolumbijos policijos vadovą nar-kotikų prekeiviu.

ATLANTIC
Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight
Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Air Freight
Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Auto Export
Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Trucking
Krovinių parvežimas visoje Amerikoje.

Small Packages
Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

KUO ALSAVO, ALSUOJA, ALSUOS PILIETINĖ VISUOMENĖ

Atkelta iš 5 psl.
O prieš pat Vasario 16-osios 90-metį Janinai sukako 70 metų. Į šventinį pobūvį susirinko ne tik sūnūs, ne tik vaikaičiai, kiti jos giminaičiai, bet ir keturios tremties metų draugės, to paties likimo sesės ir visos jos – dainininkės. Maloniai stebino jų tarpusavio santykiai, šnekos, dainos ir prisiminimai. Kokia idėja ar vizija jas vienija?

Emiliją Poviliūtę, 11 metų mergaičiukę, sovietų valdžia taip pat priskyrė prie „klasinių priešų“. Okupanto kareiviai ją kartu su tėvais bei seserimi 1948 m. išgabeno į Sibirą, Taišeto gyvenvietę. Dirbo pabėgių gamykloje, vargo ir mokėsi. 1961 m. E. Poviliūtė-Balbierienė sugrįžo į Lietuvą, turėdama Irkutsko pedagoginio instituto vokiečių kalbos specialistės diplomą. Ji – genocido nusikaltimo „Pavasaris“ auka.

Danutė Biržiškytė, 12 metų mergytė, kartu su tėveliais broliais ir seserimis „Bangų mūšos“ toli gražu ne poetišku keliu pateko į jau minėtą Bodaibo rajoną Sibire. Jos brolis Jonas 1958 m. baigė Irkutsko kalnakasybos ir metalurgijos institutą. Atkūrus Lietuvos Nepriklausomybę, jis 1990-1997 metais ėjo susisiekimio ministro pareigas. Danutė tremtyje pradėjo ekonomikos studijas, bet baigė jas sugrįžusi tėvynėn.

Birutė Rudytė-Dzimidienė vie nuolikos metų mergaičiukė su broliuku, sesute ir tėvais buvo „Bangų mūšos“ nuboginta į Bodaibo rajoną. Studijavo statybos – technikos mokslus. Grįžo į Lietuvą 1959 m.

Veronika Vasiliauskaitė nuo 16 metų palaikė ryšius su partizanais ir vykdavo jų užduotis. Jos brolis žuvo laisvės kovose. Aštuoniolika metų abiturientė gavo žinią, kad rytojaus dieną jos tėvelius suims ir išveš į Sibirą. Mergina čia pat apsisprendė – senų tėvų vienų nepalikti. Išėjo iš mokyklos ir grįžo į tėviškės sodybą. Tėvai papriekaištavo: „Galėjai pasilikti, gal būtum išsislapsčius...“ „Bangų mūša“ juos „nuplukdė“ į Irkutsko srities Kačiūgo rajoną.

Šios garbiosios moterys, vaikystėje, jaunystėje okupanto persekiotos ir terorizuotos vien už tai, kad gimė

Lietuvoje ir lietuvių šeimose, neskundė tremtyje patirtais vargais ir netektimis. Jos pasakojo, kad tėvai vaikus ramindavo, sakydami „Iškęskite ir visi grįšime namo, į Lietuvą.“ Lietuvių jaunimas tremtyje visomis išgalėmis stengėsi mokytis ir dažniausiai tapdavo pažangiausiais mokiniais.

O svarbiausia – jautė poreikį bendrauti su saviškiais. Rinkdavosi draugėn, šokdavo, dainuodavo. Buvo chorą subūrę. Šventes kartu švęsavo. Per Velykas susitardavo su valgykla ir užsisakydavo bendrą šventinių vaišių stalą – daržovių mišrainę. Daugiau neišgalėdavo. Vengdavo skūstis, dejuoti, bėdoti, bet nelaimės ištiktam likimo draugui, draugei ar ligos suremtam tautiečiui stengdavosi padėti, lankydavo, atnešdavo ką gali, kas duonos, kas daržovių, kas bandelę. Ir visi jausdavo didelę meilę Tėvynei ir visada ilgdavosi gimtojo krašto

Nusibaigus didžiausiam XX a. diktatoriui, tremtiniais buvo leista keisti gyvenamąją vietą srities ribose ir mokytis aukštosiose mokyklose. Tada į Irkutską suvažiavo iš rajonų daugiau lietuvių jaunimo. Vietiniai gerbė lietuvius už sąžiningumą ir darbštumą. O labiausiai tremties jaunimą vienijo bendra daina, saviveikla, tautiniai šokiai. Jubiliatės draugės ir ji pati visos dainavo tame pačiame tremtinių chore ir tuo pagrįstai didžiuojasi. Grįžus į Lietuvą buvo mėginta šią gražią tradiciją pratęsti, deja, kagebistams ir vietinei kolaborantų valdžiai tokia veikla negalėjo patikti. Tik prasidėjus Sąjūdžiui buvo surengti pirmieji tremtinių, politinių kalinių suvažiavimai ir tik tada vėl atgijo saviveikla.

Janinos draugės pasakojo, kad sovietų armijon pašaukti lietuviai nevengė bendrauti su tautiečiais tremtiniais. Jie ten, Irkutske, dainuodavo gražią dainą: Ir pražydo linai prie šaltinio gilaus / Mėlynai, mėlynai, kaip akutės brangaus.

Daina labai patikusi tremtiniais, nors iš pradžių dar nebuvo žinoma, kad tai buvo poeto Pauliaus Širvio žodžiai. Daina tapo savotišku lietuvių tremtinių himnu.

O dabar galima atsakyti į pagrindinį klausimą – kas vienijo trem-

tinius toli nuo Tėvynės vargstančius? Daina ir tautiečių bendrabūvis. Visos jubiliatės draugės su tuo sutinka, tuo pagrįstai didžiuojasi ir kartu džiaugiasi.

Ar nereikėtų paliesti giluminių klodų? Antrosios Respublikos gyvavimo metais buvo nuosekliai įgyvendinama švietimo ir pilietinio – tautinio ugdymo politika. Per 20 laisvo kūrybinio gyvenimo metų buvo išugdytos kartos sąmoningų, susipratusių piliečių, kurie blaiviai vertino pilietinės savivokos reikšmę asmenybei ir svarbą Lietuvos Valstybės atkūrimo darbuose. Buvo aišku, kad tik būdami savo šalies – Lietuvos Respublikos – susipratusiais piliečiais, galime visavertiškai bendrauti su kitomis pasaulio tautomis ir valstybėmis. Nepaisant Kremliaus nuola-

tinių ir neretai konvulsyvių pasitangų, šio pilietinio užtaiso nepajėgė sunaikinti nei pusė amžiaus trukusios okupacijos, teroras, cenzūra. Tautos atmintyje išliko laisvo gyvenimo patirtis.

Kukli mažutė šeimos šventė atskleidė be galo svarbų nūdienos poreikį – Trečiojoje Respublikoje dar stokojama nuoseklumo pilietinio ugdymo reikaluose.

Mieloms bendrapilietėms, Sibiro tremtinėms Janinai, Emilijai, Danutei, Birutei, Veronikai, Leokadijai reikia žemai nusilenkti ir padėkoti už tokią gerą, turiningą pamoką. Tai jų – lietuvių motinų ir močiucių perimta ir perduodama patirtis rodo, kuo turėtų alsuoti mūsų krašto pilietinė visuomenė. Telydi jas Viešpaties palaima.

Leokadija Šovaitė-Burčikienė, Emilija Poviliūtė-Balbierienė, Danutė Biržiškytė-Meškienė ir Birutė Rudytė-Dzimidienė.

LIETUVA – „DRĄSI“ MOKSLO PROVINCIJA BE ATEITIES

Atkelta iš 3 psl. visuomenėje, kuri yra nesveikiausia tarp visų ES šalių, o pagal Europos plėtros rodiklius 2008 m. atsidūrė vos 24 vietoje tarp 27 šalių?!

Žinovai pripažįsta, kad kaip besivystanti šalis galime sumažinti infliaciją, korupciją, plėsti privatizaciją, bet vis tiek netapsime turtin-gi, jei kursime ne mokslines žinias, o tik produktus. Šiame pasaulyje be sienų tie, kurie nelavina ir neišlaiko savo piliečių, pralaimės daugelį intelekto kovų, nes tautos nesuklesti, jeigu nesugeba užtikrinti esminės paramos mokslo žinioms grindžiamai ekonomikai. Nesinori sutikti su Balsas.lt redaktoriumi S. Stoma, kad

mes, jaunoji karta, esame prarasta karta, bejėgė pasipriešinti sistemai, mat įvyko vertybių lūžis ir mus prarijo materializmas. Metas naujai su-prasti tautos šauklio B. Brazdžionio eiles: „Iš sutemų, iš prieblandų išei-kit, uždekit naują ugnį širdyse“, – lai-kas palikti žagrę bei provincišką mąstymą dirvone ir uždegti žalią šviesą šviesos amžiui – mokslo am-žiui. Kiekvienas turime būti moty-vuotas atsigręžti į mokslą, nesvarbu, humanitarinį ar „realinį“, nes dar Antikoje Euripidas skelbė, kad žmo-gus, kuris jaunystėje apleidžia mok-slą, praranda praeitį ir neturi ateit-ties.

Studentų laikraštis „Savas“

• SKELBIMAI • SKELBIMAI • SKELBIMAI •

MARGUTIS II
LIETUVIŲ RADIO LAIDOS

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga
kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.
klausykite seniausios Amerikoje lietuviškos
radijo laidos

Tel. 773-476-2242

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com

JAV LB SOCIALINIŲ REIKALŲ TARYBOS

PAGUODOS TELEFONAS 1-866-438-7400

 Skambinkite nemokamai kiekvieną ketvirtadienį, nuo 6 val. v. iki 9 val. v.

SIŪLO DARBĄ

Cook buffet style Lithuanian and American foods for up to 100 hotel guests at the Franciscan Guest House, **Kennebunk, Maine of the St. Casimir Province**. An 8 month position that could grow to year round. Must help with housekeeping in fall/spring seasons, and have valid work authorization and some english. Housing provided.

www.franciscanguesthouse.com
email: esthousehiring@yahoo.com
or call 207-967-4865.

...ĮVAIRŪS...

* **Mokytoja** gali dirbti šeštadieniais ir sekmadieniais: prižiūrėti vaikus, senelius arba atlikti kitus darbus. Kalba lietuviškai, rusiškai, turi rekomendacijas. Nebrangi-ninkė. Tel. 630-863-6610.

STASYS CONSTRUCTION

Staliaus darbai, rūšių, vonių ir virtuvių įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plokšti ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912

SKELBIMŲ SKYRIAS
TEL. 773-585-9500

...ĮVAIRŪS...

* **Moteris**, turinti legalius dokumentus, rekomendacijas, patirtį, kalbanti ang-liškai, ieško darbo prižiūrėti pagyvenusius žmones. Gali gyventi kartu, išleisti atos-togų ar bet kurią savaitės dieną. Nevai-ruoja. Tel. 708-843-1320.

* **Moteris** šeštadieniais gali išvalyti jūsų namus. Tel. 708-220-3202.

BALKANŲ IR KOSOVO ISTORIJA

ALEKSAS VITKUS

Nr. 3

Pirmieji priešintis vokiečiams susiorganizavo Jugoslavijos gen. štabo plk. Draža Mihailovič daliniai. Tačiau, prisimindami kaip 1914–1918 kare serbai patyrė apie 800,000 žmonių nuostolių, jie greitai suprato, kad aktyvus pasipriešinimas prieš vokiečių galybę bus bergždzias ir daug serbų kraujo netekusi tauta pokarinėje Jugoslavijoje turėtų gerokai mažesni svorį. Taip galvodami jie stengėsi vokiečių į atvirą su jais kovą neįtraukti. Gal reikėjo ir lietuviams apie tai pagalvoti?

1944 metų pabaigoje į Belgradą įžengė Tito partizanai ir Raudonosios armijos daliniai. Tuoju paaškėjo, kad svajonės atkurti prieškarinę karaliaus valdžią buvo tuščios. Remiama sovietų, Jugoslavija pareikalavo Albanijos, Triesto teritorijos, o iš Austrijos – Korintijos teritorijos. Lai mei, galų gale vakariečiai pagaliau nutarė nenusileisti, nors pati Jugoslavija liko aiškioje Sovietų įtakoje.

Naujasis Jugoslavijos vadas Josip Broz Tito, nors perdėm ištikinės komunistas, jau tuoj po valdžios užėmimo pradėjo vykdyti kiek imanoma nepriklausomą Jugoslavijos politiką. Ir jau 1948 m. Tito pareiškė, kad „Jugoslavijos komunistų partija kurs socializmą... be sovietų pagalbos”.

Stalinas tikėjosi perversmo, bet serbai liko prie Tito. Jugoslavija liko be draugų ir Rytuose, ir Vakaruose. Sovietai nutraukė visus ekonominius ryšius, o Vakarai tik pamažu suprato turį puikią progą įvaryti kylį į ligi šiol vieningą sovietinį bloką.

Tarp 1949 ir 1955 metų Vakarai suteikė Jugoslavijai daugiau nei vieną milijardą dolerių kredito. Jugoslavija neatsisakė savo marksistinio socializmo kūrimo, bet tuo pačiu ji atsisuko veidu į Europą. Jugoslavija atidarė savo vartus turistams ir leido savo darbininkams keliauti ir uždarbiauti Vokietijoje, Italijoje ar Austrijoje. Kai 1975 m. man ir žmonai teko keliauti po Jugoslaviją, matėme taikų, gražų, tvarkingą ir gana turtingą kraštą. Kai prieš keletą metų anksčiau buvome apsilankę sovietinėje Lietuvoje, su nuoskauda pajutome, kad Jugoslavijoje gyvenimas buvo ir geresnis, ir nepalyginamai laisvesnis negu mūsų tėvynėje.

Jugoslaviją valdė maršalas Tito

iki pat savo mirties 1980 metais. Tai buvo sunkiai suprantamas žmogus, prieštaraujantis, kietas, negailestingas, bet kartais malonus, tėviškas, tuo pačiu žiaurus ir kietas savo doktrinos sekėjas, pragmatikas, jokiam blokui nepriklausančių valstybių vadas. Gal jo vienas didžiausių pasiekimų buvo tas, kad jis sugebėjo krašte išlaikyti taiką tarp tos daugybės mišrių tautų, genčių ir tautelių. Serbai nelabai jį mėgo, nes jo tėvai buvo kilę iš kroatų ir slovėnų. Tito populiarumas tarp serbų dar labiau krito, kai 1974 m. Kosovo gyventojams jis suteikė autonomiją.

Tito vienų jugoslavų buvo laikomas jugoslavų tautos herojumi ir dideliu valstybės vyru. O kiti jį laikė karaliaus ir tautos išdaviku, svetimos (Sovietų Sąjungos) valstybės suktu agentu, pagaliau apgavusiu ir tos svetimos valstybės vadovą – Staliną.

Paskutinis pereito amžiaus dešimtmetis prasidėjo su dideliais Europos politinio veido pokyčiais. Netrukus išibangavę įvykiai persimetė ir į Jugoslaviją. 1991 m. nepriklausomybės ieškantys kroatai surėmė kardus su serbais. Ir kai kitais metais Bosnija-Herzegovina pasiskelbė irgi nepriklausoma, prasidėjo dar vienas karas – tarp kroatų, Bosnijos serbų ir musulmonų. Apie ketverius metus trukusios kovos buvo pagaliau, įsikišus Vakarų valstybėms, šiaip taip apstabdytos.

Taip ir pasibaigė Didžiosios Serbijos svajonės. Buvusi serbų dominuota Jugoslavija susitraukė tik į pačią Serbiją, Montenegro ir Kosovo provinciją. Matydami jų žlungančius hegemonijos planus, serbai jau 1990 m. atšaukė Kosovo autonomiją. Tuo nepatenkinti kosoviečiai, dauguma jų albanai, musulmonų tikybos, pradėjo bruzdėti. Pradžioje boikotavo serbų rengtus rinkimus, paskui reikalavo sąjunginės respublikos statuso, o vėliau ir visiškos nepriklausomybės.

Prisiminus Lietuvą ir atsidusus, reikėtų pažymėti, kad dar prieš 20 metų albanai Kosovo provincijoje sudarė tik 74 proc. visų gyventojų. Aukščiausio Europoje gimimų santykio (29 iš 1,000) dėka, šiandien tas procentas pakilo iki 90! Tai tikrai nemirštanti tauta ir su ja serbai nesugalvojo kaip pasielgti.

Bus daugiau.

Budvos miestas Montenegro (buvusi Jugoslavijos dalis).

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
VIK DUGAR, MD

Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Chirurgai

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslės, prostatos gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

E. ALEKSANDRAVIČIUS

Atkelta iš 4 psl. didiname savo pajėgas, nes be sociologijos, antropologijos, ekonomikos ir dar kelių socialinių mokslų profesionalų čia neapsieisime. Pagaliau per paskutinius kelerius metus atsirado nuolatiniai bendradarbiavimo saitai su Lietuvos Tautinių mažumų ir išeivijos departamentu, ima pasiekti ir valstybiniai pinigai. Manau, kad planuojamo pajėgumo pirmoji riba bus pasiekta tada, kai pajėgsime pradėti Lietuvių migracijos stebėseną ir publikuoti kasmetines ataskaitas apie tai.

Toliau tęsimi 1996 m. pradėti tyrinėjimai. Šiuo metu apibendrinami tyrimo „Emigracija ir šeima: vaikų ugdymo problemos ir iššūkiai” duomenys. Į šio tyrimo imtį pateko ir Čikagoje gyvenančių trečiosios bangos lietuvių šeimos bei keletas Čikagos lituanistinės mokyklos mokytojų ir tėvų.

Lietuvių išeivijos instituto pastangomis nufilmuoti vaizdo interviu apie migracijos patirtis draugijos „Sugrįžus” savaitgalyje 2007 m. birželį. Sukurtas filmas yra tik pradžia į tai, kas mokslo pasaulyje neretai vadinama vizualinės antropologijos studijomis. Beje, per Kovo 11-osios minėjimą Lemonte su ta medžiaga dalyviai galės susipažinti. Tikiuos, kad tai tik pirmi, bet ryžtingi žingsniai į naujus sociologinius bei antropologinius naujosios diasporos tyrimus.

– Jeigu mano informacija teisinga, į Ameriką atvažiuojate

Egidijus Aleksandravičius – habilituotas daktaras, profesorius, istorikas, daugelio knygų Lietuvos istorijos tema autorius, bendraautorius, sudarytojas. 1975-1979 m. studijavo Vilniaus universitete istoriją. 1991 m. stažavosi University of Wisconsin, Madison, vėliau dirbo vizituojančiu profesoriumi University of Illinois at Chicago ir Helsinkio universitete. 1992 m. pradėjo dirbti VDU dėstytoju, 1997 m. tapo profesoriumi. Už knygą „Prieš aušrą. Jaunieji Simono Daukanto bičiuliai” gavo S. Daukanto premiją. Nuo 2000 m. Lietuvių išeivijos instituto direktorius, Išeivijos studijų centro vadovas.

LR gen. konsulato Čikagoje rengiamas Kovo 11-osios minėjimas-vakaras įvyks š.m. kovo 8 d., šeštadienį, 6 val. v. Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre Lemonte.

ne tik su paskaita, bet ir ketinimu filmuoti. Koks tai projektas? Gal galite apie jį trumpai papasakoti.

– Atvykstame keliese, kartu su kino menininku ir įvairių idėjų animatoriumi Henriku Gulbinu. Pats svarbiausias mūsų uždavinys susitikti su senaisiais išeivijos kino meistras ir mėgėjais, rinkti medžiagą Institute formuojamam Pasaulio lietuvių kino, foto ir garso archyvu. Kartu su mumis ekspedicijoje dalyvauja dailininkas Audrius Gražys. Esame sutarę įvairius susitikimus keliose Amerikos vietose, tačiau paliekam erdvės improvizacijai. Mus domina net mėgėjiškos vaizdo ir garso juostos, kuriose gali atsispindėti svarbiausi išeivijos istorijos įvykiai ir žmonės.

Greta to suplanavome seriją vaizdo interviu, kurie ateityje papildys jau minėtą dokumentinę juostą „Sugrįžus”, įsivaizduojant ir „Nesugrįžus”.

Kaip akademinį nenuoramą jau dabar yra užgriuvusi didelė krūva kitokių sumanymų, pasiūlymų ir susitikimų. Tikiuosi, kad pavyks visur suspėti. Net jei į darbo savaites įsiterpia ir Kovo 11-ji ir šv. Velykos. Su kuo, beje, sveikinu „Draugo” redakciją ir jo skaitytojus.

– Ačiū už pokalbį.

Kalbino
Dalia Cidzikaitė

Dainuoja ciceriečiai. Vargonuoja V. Meilutytė. Jono Kuprio nuotraukos.

Tautinių švenčių paminėjimas Cicero

AUŠRELĖ SAKALAITĖ

Vasario 24 d. Cicero Šv. Antano parapijoje vyko 90-tųjų Lietuvos valstybės atkūrimo ir 18-tųjų Nepriklausomybės atkūrimo švenčių minėjimas.

Šventė prasidėjo Šv. Antano bažnyčioje, kurioje kun. Kęstutis Trimakas aukojo šv. Mišias. Po Mišių gražiai išpuoštoje Šv. Antano parapijos salėje vyko iškilmingas minėjimas.

JAV LB Cicero apylinkės pirmininkas Mindaugas Baukus pradėjo minėjimą ir pasveikino atvykusius svečius. ALTo Cicero skyriaus pirmininkas Stasys Dubauskas pakvietė Aldoną Zailskaitę vesti minėjimą.

Aleksas Vitkus.

Šv. Antano parapijos klebonas Sergio Solis pasveikino minėjimo dalyvius ir svečius su švente. Minėjime dalyvavo ALTo tarybos pirmininkas adv. Saulius Kuprys, JAV LB Vidurio Vakarų apygardos pirmininkė Aušrelė Sakalaitė ir paskaitininkas Aleksas Vitkus su žmona.

Aldona Zailskaitė pristatė Aleksą Vitkų ir pakvietė jį skaityti paskaitos.

Alekso Vitkaus paskaita „Septynios Lietuvos Vyriausybės ‘nuodėmės’“ buvo labai įdomi. Prelegentas išvardino šias Lietuvos Vyriausybės „nuodėmes“: pirma – tai taip vadina „Vilniaus byla“ – Lietuvos Vyriausybės sprendimas neginti ginklu Lietuvos sostinės Vilniaus, kai ją 1920 m. užėmė lenkai.

Antra – Lietuvos ir Latvijos Vyriausybių nesutarimai dėl valstybinių sienų, kai Lietuva nusileido latviams dėl kai kurių savo žemių ir atidavė jas latviams.

Kitos „nuodėmės“, kurios autorius nuomone, šiomis dienomis jam

nebeatrodytų tokios jau didelės, nesuprantamos ar nedovanotinos, buvo padarytos vos ne pamečiui. Žiūrint iš šių dienų perspektyvos, nežinia, kaip būtų buvę, jei tos „nuodėmės“ būtų buvę nepadarytos.

Besitęsiantis ginčas tarp Lietuvos ir Lenkijos – tai trečioji „nuodėmė“. Lietuvos Vyriausybė, protesto ženklai, 1920 metais atsisakė užmegzti normalius diplomatinius ryšius su Lenkija. 1938 metais Lenkijos Vyriausybė atnaujino puolimus prieš Lietuvą. Kovo 17 d., Lenkija įteikė Lietuvai ultimatumą ir Lietuva nusileido jėgai, o ne teisei.

Ketvirta „nuodėmė“ įvyko 1939 m. kovo 20 d., kai Vokietijos užsienio reikalų ministras Ribbentrop pareikalavo, kad Lietuva taikingai grąžintų Vokietijai Klaipėdos kraštą, primindamas, kad jei ji nesutiktų, Vokietija tą kraštą atsiimtų kitu būdu. Ir Lietuva ultimatumą priėmė.

Penkta „nuodėmė“ – prasidėjus Antrajam pasauliniam karui, Vokietija siūlė Lietuvai prisidėti prie jos puolimo prieš Lenkiją ir patiems atsiimti Vilnių. Lietuvos vyriausybė, vedama neryžtingą neutralumo ir nesikišimo politiką, atsakė: „Ačiū, ne.“

Šešta – nors Sovietų Sąjunga Lietuvai atidavė Vilnių, Lietuva pagal tų pačių metų spalio 10 d. pasirašytą savitarpio pagalbos sutartį turėjo įleisti 20,000 Raudonosios armijos kareivių, tuo tarpu kai Lietuvos kariuomenėje tuomet buvo tik 30,000 karių. 1940 metų birželio 14 d., kai vokiečiai įžengė į Paryžių, užsienio reikalų komisaras Molotov Lietuvos užsienio reikalų ministrui Juozui Urbšui įteikė ultimatumą, reikalaudamas į Lietuvą įleisti neribotą skaičių sovietų kariuomenės, sudaryti naują sovietams palankią vyriausybę. Maskvos spaudimu birželio 15 d. buvo areštuoti Vidaus reikalų ministras Kazys Skučas ir Saugumo departamento direktorius Augustinas Povilaitis. Molotov pareiškė, kad atsisakius tai padaryti, sovietų kariuomenė vis tiek įžengs į Lietuvą. Ir vėl mes nesipriešiname.

Septinta „nuodėmė“ – valstybės prezidento ir Vyriausybės atsakymas ginti krašto valstybingumą.

Tokių pamąstymus susirinkusiems pateikė prelegentas.

Po įdomios ir išsamios paskaitos vyko meninė programa. Vargonininkai Vilmai Meilutytei grojant, skaitovės Audronė Bernatavičienė ir Virginija Mauručienė deklamavo eilėraščius. Minėjimas baigėsi visiems kartu giedant „Lietuva brangi“.

METINIS JAUNIMO CENTRO SUSIRINKIMAS

ANTANAS PAUŽUOLIS

Jaunimo centro (JC) įsteigimo taisyklėse nurodyta, kad nariai, rėmėjai ir aukotojai kartą metuose turi turėti bendrą suvažiavimą.

Suvažiavimą sušaukti ir jį vesti pavesta Tarybos pirmininkui. Tuo remdamasis Vaclovas Momkus, dabartinis JC tarybos pirmininkas, sukvietė visus į susirinkimą, kuris įvyko vasario 24 dieną.

Prieš susirinkimo pradžią šv. Mišias atnašavo kun. Antanas Gražulis, SJ.

Po pamaldų dalyviai rinkosi į Čiurlionio galeriją pasitarimams. Susirinkimui vadovavo Tarybos pirmininkas. Pasveikinęs visus susirinkusius, jis pakvietė kun. A. Gražulį, SJ, sukalbėti palaiminimo maldą. Nuo Jaunimo centro įsteigimo praėjo jau 50 metų. Per tą laikotarpį daug asmenų iškeliavo Amžinybėn. Visi mirusieji buvo pagerbti atsistojimu ir mintyse nuklęsta į jų nuveiktus darbus.

Mirus ilgamečiui šio Centro išdėninkui inž. Liūdui Ramanauskui, finansinę ataskaitą pateikė Valdybos pirmininkės pavaduotojas Viktoras Jautokas ir ilgametis Tarybos narys Jonas Tamulaitis. Išklausius pranešimą paaiškėjo, kad Jaunimo centras dėka narių įnašų, gausių rėmėjų ir nemažo skaičiaus aukotojų finansiškai laikosi gerai. Nuoširdi padėka visiems.

Gaunami laišakai rodo, kad Jaunimo centro nariai pasklidę po visą Ameriką.

Tėvai jėzuitai yra neatskiriama Jaunimo centro dalis. Tik jų rūpesčio dėka buvo pastatytas šis lietuvių išlaikymo centras, ilgas metus jie prižiūrėjo šiuos didingus pastatus. Sumažėjus jėzuitų skaičiui, pastatų priežiūra buvo perleista lietuvių bendruomenės nariams, bet tėvai jėzuitai liko savininkais. Sudarius Jaunimo centro valdymo tarybą, į ją yra kviečiamas vienas jėzuitų atstovas. Šiuo metu JC taryboje yra kun. Antanas Gražulis, SJ, einantis jėzuitų vyresniojo pareigas.

Kun. A. Gražulis savo trumpame pranešime dėkojo Tarybai, Valdybai ir į susirinkimą atvykusiems šio centro gerbėjams už parodytą nuoširdų rūpestį šiais namais. Jis pabrėžė: „Tik Jūsų nuoširdus atsidavi-

mas šiam lietuvių išlaikymo centrui teikia galimybę tolimesnei veiklai.“ Kun. A. Gražulis taip pat paminėjo, kad šiais metais sueina 400 metų nuo jėzuitų provincijos įsteigimo Lietuvoje ir norėtų kartu su Jaunimo centru švęsti metinės vakarienės metu, kuri visada vyksta metų gale, gruodžio mėnesio pirmą sekmadienį.

Kaip jau minėta, šiais pastatais rūpinasi Taryba ir jos paskirta Valdyba. Šiuo metu Valdybos pirmininkės pareigas eina labai darbšti Milda Šatienė.

Pirmininkė padėkojusi tėvams jėzuitams, Tarybai ir gausiai susirinkusiems dalyviams už jų bendradarbiavimą, išlaikant šį centrą praeityje ir ateinančioms kartoms. Ji padarė pranešimą apie nuveiktus ir būsimus darbus, pabrėždama, kad pastatai sensta, jau praėjo 50 metų nuo jų pastatymo ir todėl nuolat reikalinga daryti pataisymus. Pataisymai atliekami tik aukotojų dėka ir Lietuvių Fondo gaunama parama.

Neatskiriama šio centro dalis yra pagalbinis moterų vienetas. Tai darbščiosios „bitelės“, kurios su nuoširdžiu atsidavimu darbuojasi Jaunimo centro išlaikymo labui. Šiam vienetui jau daug metų vadovauja Anelė Pocienė. Tik šių moterų darbštumo dėka ir jų uždirbtais pinigais įrengta indų plovykla, įsigyta naujų puodų, lėkščių, stalo įrankių.

Tarybos pirmininkas, išklauses pranešimus, pasakė, kad nieko naujo neturi pranešti, nes kalbėtojai viską išsakė ir pakvietė Antaną Valavičių vesti rinkimus – reikėjo išrinkti 4 asmenis į Tarybą ir tris į Kontrolės komisiją. Neatsiradus norinčių kandidatų, buvę vadovai buvo perrinkti tolimesnei veiklai.

Baigiantis susirinkimui buvo atsakyta į klausimus ir išklaustyti patarimai. Vienas klausimų – ar nereikėtų metinę Jaunimo centro vakarienę ruošti lapkričio mėnesio viduryje, prieš Adventą. Tada būtų galima surengti pokylį su šokiais. Atsakyta, kad lapkričio mėnesio kalendorius yra labai užimtas lietuviškais renginiais, ir Jaunimo centro vadovybė nenori trukdyti kitų rengėjų planams. Gal kartais verta suruošti pokylį spalio mėnesį?

Sugiedojus Lietuvos himną, susirinkimas baigėsi.

Jaunimo centro tarybos ir valdybos nariai. Sėdi iš kairės: Nijolė Kavackienė, JC valdybos pirmininkė Milda Šatienė, JC tarybos pirmininkas Vaclovas Momkus, Anelė Pocienė, Danutė Ruta. Stovi: Feliksas Lukauskas, Antanas Valavičius, Algis Čepėnas, Rūta Jautokienė, Viktoras Jautokas, Jonas Tamulaitis, Antanas Paužuolis. Nėra: P. Kisieliaus, A. Laurinaičio, J. Vidžiūno, J. Gradinsko, J. Spurgio ir M. Utz. Zigmo Degučio nuotr.

A † A

JONAS PALUBECKAS

Po sunkios ligos mirė 2008 m. vasario 16 d., sulaukęs 86 metų amžiaus. Buvo mylimas vyras Reginos (Revuckaitės) Palubeckienės ir brangus trijų dukrų tėvelis. A. a. Jonas ir Regina atšventė 65 metų vedybinio gyvenimo sukaktį rugsėjo mėnesį. Jis gyveno su žmona Regina, Northborough, Massachusetts.

Gimė 1921 m. spalio 28 d. Šimkaičiuose, Lietuvoje. Baigė Kauno Jėzuitų gimnaziją. Studijavo Kauno universitete mechanikos inžinerijos fakultete, bet karui užėjus turėjo mokslus nutraukti. Į JAV atvyko 1949 m. su žmona ir dviem dukrom ir gyveno Worcester, Massachusetts, kur gimė trečia duktė. 1960 metais persikėlė į Northborough, kur gyveno iki mirties. Dirbo projektus Raytheon Co. daugiau nei 30 metų.

Nuliūdę liko: duktė Emily Holland, žentas Daniel, duktė dr. Aurelia Palubeckas, žentas Peter Stewart, duktė Dalia Zikienė, žentas Algirdas, 8 anūkai, 7 proanūkiai, giminės JAV ir Lietuvoje. Jis buvo dėdė JAV gyvenančio Daliaus Mažučio ir Lietuvoje gyvenančių Audronės Strėlienės ir Mindaugo Palubecko.

A. a. Jonas buvo pašarvotas Hays laidojimo namuose, Northborough, Massachusetts.

Laidotuvės įvyko antradienį, vasario 19 d., St. Rose of Lima bažnyčioje, Northborough. Jis palaidotas Howard Street kapinėse, Northborough. Po laidotuvių draugai ir giminės susirinko Maironio Parke, Shrewsbury, Massachusetts. Vienas jo draugas jį apibūdino šiais žodžiais: „Jis buvo garbingas žmogus”. Jo draugai ir giminės surinko gražią sumą Lietuvos vaikų globai a.a. Jono atminimui.

Prašome prisiminti a.a. Joną maldose.

Giliai nuliūdę žmona, dukterys, anūkai ir kiti giminės

A † A

ELLA VAIČAITIS-KOGELIS

Mirė 2008 m. kovo 1 d.

Nuliūdę liko: mylimas vyras Juozas, sūnus Rimas, brolis Alfred ir Edie Kogelis, daug sūnėnų ir dukterėčių.

Velionė pašarvota ketvirtadienį, kovo 6 d. nuo 4 v. p. p. iki 9 v. v. ir penktadienį, kovo 7 d. nuo 3 v. p.p. iki 9 v.v. Thompson & Kuenster laidojimo namuose, 5570 W. 95th St., Oak Lawn, IL.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, kovo 8 d. 10:30 v. r. A.a. Ella bus palaidota Bethania kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Thompson & Kuenster FH.Tel. 708-425-0500

Margumynai

Kaip ir kada atsirado Biržų ežeras

Radvila Kristupas Perkūnas, numatęs statyti Biržų pilį, sumanė užtverti abi upes: Agluoną ir Apaščią. Tuo tikslu jis Astrave 1575 metais pastatė mūrinį tiltą – užtvanką. Toms upėms įtekant, čia susidarė žuvingas Biržų ežeras. Vietiniai žmonės jį vadina prūdu – tvenkiniu, bet

žemėlapiai nurodo jo vardą – Širvėna. Iš kur atsirado tas vardas, mes nežinome. „Širvas” arba „Širvis” reiškia pilkšvą spalvą. Širvinietis reiškia Širvintų miesto gyventoją.

Biržiečiai didžiuojasi, nes tai yra pirmoji užtvanka arba tvenkinys Europoje!

Kas ir kada pastatė Biržų pilį

Biržų pilį 1589 metais pastatė Mikalojaus Rudojo sūnus Radvila

Tiek buvo likę iš Biržų pilies 1926 m.

Eugenius Gerulis

A † A

KAZYS DAULYS

Mirė 2008 m. kovo 3 d. 9:15 val. ryto.

Gyveno Brighton Park.

Gimė Plungėje, Lietuvoje.

Nuliūdę liko: žmona Salomėja Daulienė, dukra Loreta, sūnus Vitas, marti Audra, anūkai Gintarė, Daiva, Aras.

Atsisveikinimas kovo 5 d., trečiadienį, nuo 3 val. p. p. iki 9 val. v. Gaidas-Daimid laidojimo namuose, 4330 S. California Ave., Chicago, IL.

Laidotuvės ketvirtadienį, kovo 6 d. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto velionis bus atlydėtas į Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčią, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jo sielą. Po šv. Mišių a.a. Kazys bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoj gėlių šeima prašo aukoti dienraščiui „Draugas” arba „Margučiu II”

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt.Gerald F. Daimid.Tel. 773-523-0440

A † A

SESUO M. BERTHA
JODWALIS, SSC
(M. ALOIZIA)

Mūsų mylima seselė mirė 2008 m. kovo 1 d., Šv. Kazimiero seselių motiniškame name, 2601 W. Marquette Rd., Chicago, IL, sulaukusi 91 metų.

Į vienuolyną įstojo iš Aušros Vartų parapijos, West Side, Chicago, IL. Vienuolyne įžaduose išgyveno 73 metus.

Nuliūdę liko: Šv. Kazimiero seserys; sesutės Lucille Ferrante, Lorraine Vaičekauskas, Danutė Adomavičienė ir jų šeimos; broliai Edward Jodwalis, Hubert Jodwalis, Jonas Jodwalis ir jų šeimos; daug sūnėnų ir dukterėčių.

Velionė bus pašarvota trečiadienį, kovo 5 d. nuo 3 v. p. p. iki 7 val. vakaro Šv. Kazimiero vienuolyne, 2601 W. Marquette Rd., Chicago, IL. Mišparai mirusiems trečiadienį, 7 v.v.

Laidotuvių šv. Mišios vyks ketvirtadienį, kovo 6 d. 9:30 val. ryto Šv. Kazimiero seserų vienuolyno koplyčioje. Po šv. Mišių sesuo M. Bertha bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame dalyvauti šv. Mišiose ir laidotuvėse, bei pasimelsti už seselės sielą.

Šv. Kazimiero seserys

Laidot. direkt. David Gaidas

Skaudžios netekties valandoje, sūnui

A † A

KAZIUI JANKAUSKUI

mirus, velionio motinai MARIJAI, mirusiojo žmonai RENATAI ir broliui SAULIUI reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą.

Jadvyga Damušienė, dukra Gintė
sūnūs Saulius ir Vytenis su žmona Vida

Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGĄ“!
„DRAUGĄ“ atminkime savo testamente.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦**A. a. Stefanija Juškienė po ilgos ir sunkios ligos mirė kovo 4 d.** Beaumont ligoninėje, Roayl Oak, MI, sulaukusi 88 metų. Liūdesyje liko jos dukros Reginos Juškaitė-Švobienė, buvusi Lietuvos Vyčių „Pagalba Lietuvai“ pirmininkė ir dienraščio „Draugas“ bendradarbė, ir Valerija Ruzgius su vyru Vytautu ir vaikais gyvenanti California. Rožinis ir atsiveikinimas – kovo 8 d. 4 val. p.p. Baužos laidotuvių namuose. Kovo 9 d. po šv. Mišių Detroit Šv. Antano bažnyčioje velionė bus palydėta į Holy Cross kapines ir palaidota šalia savo vyro a. a. Prano Juškos.

♦**Kovo 8 d., šeštadienį, 6 val. v.** generalinis konsulas maloniai visus kviečia į vakarą Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre Lemonte, kurio programoje: lietuvių menininkų Rimo Čiurlionio, Audriaus Gražio ir Noros Aušrienės darbų parodos atidarymas ir Kauno Vytauto Didžiojo universiteto prorektorius prof. Egidijaus Aleksandravičiaus paskaita – diskusija tema „Prie dvidešimtmečio slenksčio: kodėl nemokam džiaugtis Lietuvos laimėjimais?“ Adresas: 14911 127th Street, Lemont, IL. 60439.

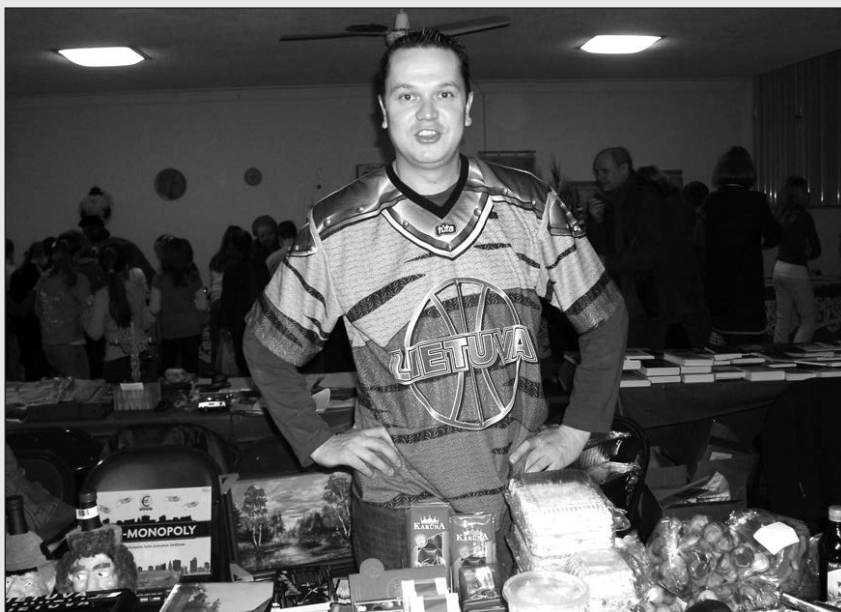
♦**Fotografijų parodos, skirtos** Lietuvos ir JAV diplomatinių santykių aštuoniasdešimt penkerių metų

sukakčiai, atidarymas vyks kovo 11 d., antradienį, 7 val. v. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago. Ruošia: LR generalinis konsulas Čikagoje kartu su Balzeko lietuvių kultūros muziejumi. Telefonas pasiteiravimui: 773-582-6500. Paroda veiks iki kovo 26 d.

IŠ ARTI IR TOLI...

♦**Organizacijos „Vaiko vartai į mokslą“** globėjos supranta ir atjaučia beglobių Lietuvos vaikų sunkią padėtį ir bando jiems padėti. Ateidami kovo 9 d. tuoj po 10 val. šv. Mišių į globėjų suruoštus pietus Dievo Motinos parapijos svetainėje paremsite nuskriaustus vaikus. Pietų kaina – 10 dol. Maloniai kviečiame.

♦**Savaitgalio rekolekcijos Šv. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolyne, Putnam** vyks kovo 14–16 dienomis. Rekolekcijos, kurias ves vienuolyno kapelionas kun. Arvydas Žygas, prasidės penktadienį 6:30 val. v. Pirmoji konferencija 7:15 val. v. Kaina su nakvyne – 120 dol., be nakvynės – 70 dol. Apie dalyvavimą pranešti prieš savaitę, kartu atsiunčiant 50 dol. mokestį. Pranešimus siųsti: Immaculate Conception Convent-Retreat, 600 Liberty Highway, Putnam, CT 06260. Tel. pasiteiravimui: 860-928-7955.

Dvi dienas Jaunimo centre šurmuliavo pavasarinė mugė, kurioje apsilankė nemažas būrys pirkėjų. Mugėje galėjai ir knyga, ir verbą, ir drožinį, ir vėrinį, ir riestainį nusipirkti.

Nuotraukoje: „Kunigaikščių užieigos“ vienas savininkų Andrius Butas taip pat dalyvavo šioje mugėje. Laimos Apanavičienės nuotr.

Lituanistikos tyrimo ir studijų centro 2007–2008 m. aukų vajas

Lituanistikos tyrimo ir studijų centro Tarybos ir Valdybos vardu nuoširdžiai dėkojame visiems dosniems aukotojams, kurie atsiliėpė į mūsų prašymą prisidėti prie archyvų, bibliotekų išlaikymo ir tvarkymo. Vertiname jūsų gerą valią ir nuoširdžiai dėkojame. Skelbiame aukotojų sąrašą (aukos gautos iki 2008 m. vasario 29 d.). Maloniai lauksime naujų aukotojų. Čekius prašome siųsti Lithuanian Research and Studies Center, 5600 S. Claremont Ave, Chicago, IL 60636. Primename, kad visos aukos yra nurašomos nuo mokesčių.

20,000 dol.

Lietuvių Fondas

1,000 dol.

Vitkus, Gintautas; Prūsas, Zenonas

500 dol.

Liautaud, Gražina; Šaulys, Vacys

200 dol.

Atencio, Eglė; Dainauskas, John; Kožicienė, Birutė; Račkauskas, John, L.; Rasys, I.; Regis, Algis A.; Plioplys, Audrius; Urba, Vytautas' Valantinas, Vytautas; Veličkaitė, Asta

150 dol.

Ardys, Juozas; Sabanas-Wells, Alvina

125 dol.

Bieliauskas, Vytautas

100 dol.

Ambrozaitis, Kazys G.; Barzdukai, Daiva ir Arvydas; Bogušas, Teklė; Janulaitis, Vytautas; JAV LB Brighton Parko apylinkė; Jucas, Kastytis; Koncė, Alvydas; Krištolaitis, Aldona; Lembertas, Vitalis; Marks, Janina; Miglinas, Jonas ir Genė; Nemickas, Rimgaudas ir Joan; Petrulis, Vytautas; Prūsas, Zenonas; Racevičius, Janina; Raisys, Vidmantas; Sidrys, Rimvydas; Skrupskelis, Enata; Stankūnas, Jonas ir Giedrė; Stankūnas, Magdalena; Šumskis, Nemira; Švainauskas, Romualdas; Tautvydas, Kęstutis ir Birutė; Vanagūnas, Arvydas; Vasys, Dalius; Variakojai, Jonas ir Jūratė, Vizgirdos, Juozas ir Marytė.

75 dol.

Andriukaitis, Bruno

60 dol.

Laucevičius, Jadvyga

50 dol.

Baltramonas, Zita; Bičiūnas, Aristidas; Biskis, Meilutė; Cepulis, Roma; Ciplijauskaitė, Birutė; Cukurienė, Janina; Domanskis, Van; Gruo-

dienė, Jadvyga; Gumbelevičius, John ir Adelė; Jaras, F.; Jasaitienė, Elena; JAV LB Greater St. Louis apylinkė; Karaška, M.; Karaitis, Victoria; Kaupas, Vladas; Kerelis, Alfonsas; Kriaučiūnas, Romualdas; Kubilius, Ramunė; Lukienė, Dalė; Mankus&Marchan, LTD; Momkai, Vaclovas ir Margarita; Norvilas, Algis; Paovys, Veronika; Paškoniai, Danutė ir Kazys; Polikaitis, Lidija ir Darius; Ramanauskienė, Albina; Ramonas, George; Rasytinis, Valda; Sidlauskas, Stefa; Sinkys, Emilis; Smilga, Aleksas; Stauskienė, Nijolė; Vilkas, Eugene.

40 dol.

Bertulytė-Bray, Ina,

35 dol.

Keblys, Kęstutis

30 dol.

Damašius, Sigita ir Gediminas; Didžiulis, Algirdas; Mikrut, Sigutė; Polikaitis, Bronius; Stankus, K., Venk, George.

25 dol.

Bileris Mr&Mrs.; Bitėnas, Rimantas; Brazis, Aldona; Budrys, Grace; Daugėla, Jonas ir Juzė, Dirda, Irena ir Petras; Garūnas, Ona; Gečiai, Teresė ir Algimantas; Jesmantas, Aldona; Kenter, Gražina; Kleiza, Vaclovas ir Asta; Kolupailaitė, Eugenija; Končiai, Juozas ir Giedrė; Lapkus, Domas; Mikulis, Juozas; Musonis, Vytautas; Navickas, Thadeus; Rokkus, Gabrielė; Sparkytė, Valerija; Stonikas, Eugene; Svera, Jonas; Šilėnas, Viktoras; Tomkus, Milda; Udrys, Narimantas; Valavičius, Antanas, Vasys, Jonas, Vidžiūnai, Danutė ir Jurgis.

20 dol.

Butikas, Liuda; Giedraitienė, Aniceta; Grybinas, Zigmas ir Virginia; Jonaitis, Vytautas; Kondratiai, balys ir Elena; Krokys, Bronius; Laucius, Henrikas; Lintakas, Birutė; Marchertas, Algirdas; Motekaitis, Manigirdas; Novickas, Henry; Šalčiūnas, Vincas; Šuopys, Vytautas; Taunys, Regina.

15 dol.

Kliorys, Jadvyga; Paužuolis, Antanas ir Emilija; Pleirys, I. V.; Smilga, Julija

10 dol.

Baukienė, Aldona; Dundzila, Vilis R.; Peter I. Jokubka, Kincius, Mary; Matonis, Kazys; Matulionis, Vytautas; Rūkstelytė-Sundstrom, Eglė; Sadonis, Emilia.

Jaunimo centro moterų vienetas kviečia
Verbų sekmadienį, kovo 16 d., po 10:30 val. r. šv. Mišių Tėvų jėzuitų koplyčioje į Jaunimo centro kavinę, kur bus priešvėlykiniai pusryčiai, galėsite nusipirkti įvairiausių skanumynų, pasigrožėti įvairiaspalviais margučiais, pasisemti geros nuotaikos.
Savo atėjimu paremsite Jaunimo centrą.

Tėvas Antanas Gražulis laimina priešvėlykinį stalą Jaunimo centro kavinėje. Šalia – Moterų vieneto pirmininkė Anelė Pocienė. Zigmo Degučio nuotr.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

Visos kriminalinės bylos
30 metų darbo patirtis

**6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700**

Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
**www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com**

Advokatas Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas DARIUS R. DIRMANTAS

Vairavimo ir Kriminalinių Teisių
Specialistas.
Raštinės Čikagoje ir Woodridge.
Tel. 877-Gynejas arba 877-496-3527
Valandos pagal susitarimą

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais
nuošimčiais. Kreipkitės į
Mutual Federal Savings,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747.